

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. április 20.

bb. 1. rendelkezés a dolgozók iskoláinak esti tagozatán tanulók tanévvégi vizsgáiról

1/vt/hné/a/zs

1965. április 20.

a művelődésügyi miniszter rendelkezést adott ki a dolgozók iskoláinak esti tagozatán tanulók tanévvégi vizsgarendjének módosításáról.

eddig minden tárgyból vizsgabizottság előtt kellett a hallgatóknak az egész évi felkészültségről számot adniok, s ez egy napon történt, ami nagy megterhelést jelentett. a most megjelent rendelkezés szerint a dolgozók általános iskolái esti tagozatára járóknak vizsgabizottság előtt csak magyar nyelv és irodalomból, történelemből, számtan-mértanból, valamint - figyelemmel a mezőgazdasági vidékekre - növény és állattanból kell vizsgát tenniök. a többi tantárgyból - földrajz, egészségtan, kémia - a szaktanár előtt vizsgáznak.

a dolgozók gimnáziumaiban működő esti tagozatok hallgatóinak, az új vizsgarend értelmében az 1., 2., és 3. évfolyamban négy, a 4.-ben három tárgyból kell vizsgázniok bizottság előtt, a többi tantárgyból a tanév végén szintén csak a szaktanárnak adnak számot felkészültségükről. a közgazdasági technikumok esti tagozatain is ugyanolyan szempontok alapján bonyolítják le ezentul a tanév végi vizsgákat, mint a dolgozók általános iskoláiban és gimnáziumaiban.

az írásbeli vizsgák mindhárom iskolatípusban továbbra is lesznek. a szaktanár előtti vizsgák értéke azonos a vizsgabizottság előttiéivel. a miniszteri rendelkezés kimondja, hogy az írásbeli és a szaktanár előtti vizsgák között legalább hat, a szaktanár és a vizsgabizottság előtti vizsgák között legalább 14, a gimnázium, illetve a közgazdasági technikum 4. osztályaiban nyolc nap felkészülési időt kell biztosítani a vizsgázóknak, a tételtek felölelik a tanév teljes anyagát. a szaktanár előtt tett vizsga érdemjegyét a szaktanár önállóan állapítja meg, s azon a vizsgabizottság nem változtathat.

az új rendelkezés már az idei tanévben életbelép./mti/

bb. 2. elzárták a ménes-patakot - vízával hét holdas pisztrángos tavat töltenek fel az aggteloki barlangvidék szomszédságában

vid/ká/tr/a-cz

1965. április 20.

a csehszlovák határ mentén fekvő tornai karsztvidéket évről-évre hazai és külföldi turisták tizezrei keresik fel, hogy gyönyörködjenek a világhírű aggtelok-jósvafői barlangvidék egyedülálló cseppkőképződményeiben. vonzza ez a vidék a sporthorgászat kedvelőit is, akik a gyorsvízű hegyi patakokban, a jósva és a bán pataokban, valamint a tengerszemtóban találhatnak gazdag zsákmányra. a keletbükki állami erdőgazdaság - ennek a területnek a gazdája - most újabb horgászati lehetőségről gondoskodik. a szögligetnél folyó ménes patakot gáttal elzárták és vízával a völgy szorosban hét hektáros hegyi tavat töltenek fel. az új mesterséges tóban a víz magassága már csaknem egy méter. a tervek szerint május közepén megkezdik a halasítást, s elsősorban szivárványos pisztrángot telepítenek./mti/

--

bb. 3. nemzetközi női autóverseny - a cél: budapest-tihany

1/fe/sk/a/zs

1965. április 20.

a budapesti nőtanács és a magyar autóklub rendezésében június 22-e és 26-a között bonyolítják le a budapest-tihany-i műuton a hazai és külföldi női autóvezetők vetélkedőjét. a magyarokon kívül szép számban rajthoz állnak lengyel, jugoszláv, román, továbbá osztrák, svájci és olasz versenyzők.

a verseny rajtjára a műegyetem rakparton kerül sor. a téren bábukat állítanak fel, és félkörben elhelyezett asztalok a tányérokat raknak ki. a bábuk utvesztőjében úgy kell majd vezetni a kocsi, hogy az egyetlen figurát se érintsen. az asztalokról pedig a versenyzőknek menet közben kell elkapniuk a tányért és fél kézzel biztonságosan tartani a volánt. nem kevesebb ügyességet igényel a vezetőkől majd az a művelet, amikor autókerékkel, célozzák meg, az elszórt krumplit.

ezután az „erőpróba”, után kezdődik a verseny második szakasza, amely tihanyban ér véget, egy újabb ügyességi versennyel./mti/

--

- 2 -

bb. 4. 90 000 csiga és kagyló egy békéscsabai házigyűjteményben

vid/ká/tr/a-cz

1965. április 20.

tíz éve hódol különleges szenvedélyének dr. Kovács Gyula, a békéscsabai szlovák gimnázium tanára: édesvízi csigákat és kagylókat gyűjt. nyaranta vállára veszi vándortarisznyáját és fáradhatatlanul járja hazánk legkülönbözőbb tájait. dr. Kovács Gyula eddig kilencvenezer darab édesvízi és szárazföldi csigát, kagylót gyűjtött össze. a házi természetrajzi muzeumban 530 fajta található az említett puhatestűekből. a legparányibb csiga akkora, mint egy gombostűfej, a legnagyobb pedig arasznyi. a legnagyobb édesvízi csigát kenyérből kapta cserébe. egyébként Kanadából, Franciaországból, a Szovjetunióból, Lengyelországból is kapott már cserébe érdekes fajtákat./mti/

--

bb. 5. a budapesti műszaki egyetem

k/fe/sk/a/zs

1965. április 20.

felvételt hirdető gépipari, vegyipari és energiagazdálkodási gazdasági mérnökképzésre, továbbá mérnöktanár-képzésre. gazdasági mérnökképzésre olyan okleveles mérnökök kérhetik felvételüket, akik - az oklevél megszerzésétől számítva - két éves mérnöki gyakorlattal rendelkeznek. mérnöktanár-képzésre ipari technikumban, szakközépiskolában, gimnáziumban vagy iparitanuló-intézetben oktató mérnökök kérhetik felvételüket, ha az oklevél megszerzésétől számítva két éves gyakorlattal rendelkeznek.

a jelentkezési kérelmeket a munkáltató útján május 15-ig kell a felügyeletet gyakorló minisztériumhoz eljuttatni. a jelentkezéshez szükséges nyomtatvány az egyetem főportáján /11.ker. műegyetem rakpart 3./ szerezhető be./mti/

--

- 3 -

bb 6. milyen lesz a duna-part

1 hbj/gg/m/vg

1965. április 20.

befejezéshez közeledik a közúti hidfenntartó vállalat közraktár utcai telepének - az egykori elevátor-háznak - bontása. előreláthatólag május közepéig, részben robbantással teljesen eltávolítják az épületrészeket. az elgondolások szerint a telep helyén már augusztus 20-ig nagy park épül, s ez üde színpontja lesz az agyonszufolt belső ferencvárosnak.

a szakemberek összegezték, mi mindent kell tenni, hogy a pesti és a budai duna-part, legalább is annak a belső, az árpád-hidtól a petőfi-hidig húzódó szakasza a főváros látványosságá válasszon.

a pesti oldalon - északról kiindulva - az egyik legsürgetőbb feladat az árpád-hid környékének rendezése. a dagály-utca-népfürdő utca-váci ut - árpád hid által határolt területen részben felépült az új lakótelep, s ez világvárosivá varázsolta a hidfélsziget környékét. a harmadik ötéves tervben az árpád hid-dráva utca-váci ut által határolt területen is új lakótelep létesül, néhány oda nem való ipari üzemet kitelepítenek. a környék átalakulása megköveteli a duna-part szépítését. már megkezdtek és folyamatosan végrehajtják az alsó rakparti raktárak, tüker-telepek és egyéb deponiák szanálását. néhány éven belül az alsó rakpartot az árpád-hid és a margit-hid között a pesti oldalon át kell adni a közúti forgalomnak.

a duna-part rendezésében szorosan hozzátartozik a roosevelt tér foghíjtelkeinek beépítése, amire elkészültek a tervek. a korábbi foghíjtelkeket fenntartják szállodaépítésre, oda más nem épülhet, szálloda-sort kell budapest egyik legszebb részén kialakítani. erre már a közeli években sor kerülhet. a mahart belgrád rakparti kikötője mostani megjelenésében nem illeszkedik be a városképbe. a szakemberek úgy vélik, hogy a kikötőépületet korszerűsíteni, esetleg helyére, különösen ha nagyobb arányokat ölt a személyhajózás, újat kell építeni.

Óbudán hamarosan nagyarányú építkezésekre kerül sor a flórián-tér és a zsigmond tér között. a városkép megköveteli, hogy az árpád-hidtól a margit-hidig a duna-part és az árpád fejedelem utja között zöld sváot alakítsanak ki. ehhez már hozzá is láttak.

/folyt.köv./

8.10/-n

-4-

bb 6. /milyen ... 1. folyt./ m

a vízváros megfiatalításával egyidejűleg a margit-hid és a lánchíd között néhány foghíjtelket is be kell építeni. mind forgalmi, mind pedig városrendezési okok miatt elengedhetetlen a clark ádám tér rendezése. ennek a problémának megoldása sem húzódhat egy-két évnél tovább. tisztázni kell az ybl közokmány-jövőjét. a tabánban maradt néhány műemlék-épületcsoporthoz egy-két tűzfala elcsúfítja az egyébként nagyon szép környezetet. a tűzfalak mellé, azok eltakarására a városképbe illő lakóházakat kell építeni. a műegyetem rakpart érdekös városképet nyújt azzal, hogy a régi műegyetemi épület mellett a partot magas épületek szegélyezik, egészen a petőfi-hidig.

/mti/

...

bb 7. homokozzák a balatoni új campingek strandjait

1 sb/lk/m/vg

1965. április 20.

megkezdtek a munkát a balatoni kotróhajók és a strandhomokozó brigádok. a folyamszabályozási és kavicskotró vállalat dolgozói összesen hat strandot készítenek elő a homokszőnyeggel a nyári fürdési szezonra. ezenkívül öt veszprém megyei fürdőhelyen tisztítják meg a strandot, mintegy 100.000 köbméter iszapot távolítanak el.

a vállalat dolgozói elsőnek a zamárdi autós-strandra irányították hajóikat, s az idénnyitáig balatonudvari-kilián-telep, badacsonyi-örs-, fonyód-bélatelep, káptalanfürdő és vonyarcvas-hegy campingjénél terítnek homokszőnyeget a partmenti tómederbe. sürgős feladat az is, hogy nyár elejéig megtisztítsák a hajójáratok kikötőjét keszthelyen, fonyódon és balatonszemesen. nem várhatnak a felhalmozott iszap eltávolításával a balatonfüz-fői nitrokémia ipartelepek vízkivételi műve és a balatonfüredi hajógyár sójateré előtt sem. ezért balatonalmádi, keszthely és patóznak új campingjén majd csak később kerülhet sor a további strandhomokozásra. az év végére azonban mintegy kilencszáz ezer köbméter iszapot kotornak ki a balatonból, 30.000 köbméter tiszta homokkal pedig partközelségben egyengetik a tó medrét./mti/

...

8.15/-n

-5-

fi

bb 8. három számjeggyel bármilyen szín meghatározható

1 tz/gk/m/vg

1965. április 20.

olyan színmérő műszer tervezéséhez fogtak hozzá a mérés-technikai központi kutató laboratórium szakemberei, amelyre nagy jövő vár.

a feladat több szempontból is rendkívül bonyolult. a műszernek meg kell közelítenie a szem érzékenységét, márpedig az átlagember több tízmillió színárnyalatot tud megkülönböztetni, ha számításba vesszük a fakó és élénk, a világos és a sötét közötti különbségeket is. sőt, míg a szem csak viszonyítani, összehasonlítani tudja a különböző színeket, a műszernek minden árnyalatot konkrét számokkal kell meghatároznia.

a műszer tervezője, dr. Lukács Gyula tudományos osztályvezető több mint egy évtizedes elméleti kutatás alapján a világon eddig kidolgozott többféle módszer közül az ugynevezett színszűrős eljárást választotta. ennek megfelelően a leendő műszer aszerint határozza meg majd a színeket, hogy egyrészt mennyi bennük a vörös, a kék és a zöld, másrészt milyen fakó vagy élénk, illetve világos vagy sötét az illető szín. a konkrét szint eszerint tudja három számjeggyel kifejezni, a nemzetközileg elfogadott színskálának megfelelően. ilyen módon például az élénk pirosat a 0.611, a 0.315, és a 7.3 százalék, az almazöldet a 0.296, a 0.350 és az 50.7 százalék, az abszolút fehéret pedig a 0,333, a 0.333 és a 100 százalék jelenti.

erre a színmérőre, amelynek laboratóriumi mintapéldánya előreláthatólag már az év végére elkészül, mégpedig hazai alkatrészek felhasználásával, már régen szükség lenne. nagyon fontos a színek pontos meghatározása a legkülönbözőbb iparágakban, például az élelmiszer-, a festék-, a textil-, a papír és a kozmetikai iparban, stb., sőt általában mindenütt, ahol a megrendelőnek joga van kikötni a termék színét is. a leendő műszer jelentős piacra találhat határainkon kívül is. /mti/

...-

bb 9. sikkasztó csoportvezetőt, orgazda kisiparost ítéltek el

1 bc/tm/m/za

1965. április 20.

moldovány György, a 3. kerületi házkezelési igazgatóság lift-szerelő csoportvezetőjeként a gondjaira bízott anyagokból folyamatosan nagy mennyiséget elsikkasztott, majd zugáron eladta régi ismerősének, szokol László felvonószerelő kisiparosnak. /folyt.köv./

8.40/-n

-6-

bb 9. /sikkasztó ... 1. folyt./ m

az orgazda szerelőnél a házkutatáskor több mint 22.000 forint értékű anyagot foglaltak le. ezenkívül több mint 2.000 forint értékű anyagot szokol a munkái végzésekor beépített. a kisiparos egy másik személytől is vásárolt olyan szerelési anyagokat, amelyekről tudta, hogy azt az illető munkahelyéről lopta.

a központi kerületi bíróság moldovány Györgyöt egy évi és nyolc hónapi, szokol Lászlót egy évi és két hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

...-

bb 10. tulteljesítették a negyedévi baromfikeltetési terveket: 15 millió csibét, 131.000 kis libát, félmillió kiskacsát adtak át tenyésztésre

1 cs/hné/m/ká

1965. április 20.

az első évnegyedben a tanácsi irányítás alatt működő keltető-állomások 105, az élelmiszerügyi minisztérium állomásai 113 százalékra teljesítették a keltetési előirányzatokat. csibéből országosan kerekén 15 milliót keltettek ki, libából 131.400-at, kacsából csaknem félmilliót, pulykából pedig 12.000-ot. a tanácsi szektor 48 milliót idei keltetési előirányzatát pedig 30 százalékra teljesítette. a keltetés javuló eredményeit mutatja, hogy a múlt év hasonló időszakához képest csibéből 330.000-rel, libából 111.000-rel keltettek ki többet.

tavaly óta számottevően javult a tojások minősége, illetve a keltetési technológia is. a múlt év hasonló időszakában 100 berakott tojás után 82.2 volt kelési arány, az idén 84. múlt évben a berakott libatojások 57, az idén 80.5 százaléka kelt ki. a kacsattojásoknál a kelési arány 69 százalékról 71.6 százalékra nőtt.

igen nagy érdeklődés tapasztalható gazdaságok és egyéni tenyésztők részéről a rajnai lud iránt. a rajnai lud tojóit a múlt év hasonló időszakig 9.9-et tojtak átlagosan, az idén 14.3-nál tartanak. a nagyüzemek liba-törzsállományából a rajna-menti lud részesedési aránya tavaly 75.6 százalék volt, az idén elérték a 98 százalékot. /mti/

...-

8.45/-n

-7-

bb 11. újabb pesti városfalrészek konzerválását és helyreállítását tervezik

i sb/lk/m/vg

1965. április 20.

a hajdani pesti városfalból több új részlet került elő az utóbbi években, az egységes helyreállítás érdekében a fővárosi műemlék felügyelőség megbizta a városépítési tervező vállalatot a még várható falmaradványok felkutatásával és a helyreállítás, illetve falkonzerválási tervek kidolgozásával. dr. péczely béla műtörténész és ágostházi lászló tervező már elkészítette a muzeum körút 21-33, a ferenczy istván utca 28 és a semmelweis utca 13. szám alatti telkeken újabban napvilágra került középkori városfalak műemlékvédelmi tervét, a régi falakat nem egészítik ki, mert általában az a cél, hogy inkább megőrizzék, tehát jelenlegi állapotában konzerválják ezeket az emlékeket. eddig csaknem 600 méter hosszú válaszfalat kutattak fel, a tervekben azonban már megjelölték azokat a helyeket, amelyeken feltehetően újabb falrészecskékre bukkanhatnak. így a tanács-, a muzeum- és a tolbuhin körút nyugati házsorának udvaraiban, tűzfalaiban kerülhet sor további kutatásokra, a teljes feltárásokhoz nagy segítséget nyújt majd a belváros részletes rendezési terve./mti/

bb 12. éjjel-nappal épül a dunaujvárosi- papírgyár

vid/lk/m/ki

1965. április 20.

dunaujvárosban egyre gyorsuló ütemben épül a papírgyár. a terv szerint a gyár első gépsorának 1966. augusztus 1-ével, a második gépsornak pedig december 31.-ével kell megkezdeni a termelést. az építésre az ém 26. építőipari vállalat az év elején részletes ütemtervet, külön szervezési dokumentációt készített, amelyet azonban a többhetes daruállás miatt nem tudtak betartani. márciusban és áprilisban azonban a felszabadulási munkaverseny lendületével az elmaradásokat minden területen megszüntették. hozzájárult ehhez az is, hogy az utóbbi hetekben éjszaka is dolgoznak. a főépület, a 265 méter hosszú papírgyártó csarnok első hatvan méteres szakaszát szerkezeti elkészítették a szomszédos pépkészítő üzem építésénél pedig háromhetes előnyt szereztek. az építőkhöz hasonlóan kitűnően dolgoznak az előregyártók is, akik a majdnem 11.000 négyzetméter alapterületű papírgyártó csarnok tetőpaneljeit és odalfalait a helyszínen készítik./mti/

8.50/-n

-8-

le

bb 13. új tüzelési módszerrel tizenöt százalékkal növelték a tüzálló anyagok gyártását

vid/lk/m/ki

1965. április 20.

a kohászati üzemekben, a melegítő- és az olvasztó berendezésekben használatos tüzállóanyagokat általában kohógézzel, illetve szénből előállított generátorgázzal alagutkemencékben égetik, oldalról történő tüzeléssel. ennél a gyártási eljárásnál az alacsony kalóriájú fűtőanyag miatt a kemencét csak keskenyre méretezheték, a sokkal nagyobb fűtőértékű földgáz használata viszont az oldaltüzeléses módszerrel nem bizonyult gazdaságosnak.

a miskolci tüzeléstechnikai kutató intézetben dr. péntek istván metallurgiai osztályvezető és uhlmann erik tudományos munkatárs új, ugynevezett felsőtüzelési módszert dolgozott ki. eszerint a tüzelőanyagot, a földgázt, a kemence felső részéről égetik el a berendezésben. az új tüzelési eljárást már negyedik hónapja alkalmazzák a lenin kohászati művek tüzelőanyaggyártó üzemében és a tapasztalat azt mutatja, hogy ezzel a módszerrel a kemence termelése 15-16 százalékkal növekedett, gazdaságosabb a tüzelőanyag felhasználás, jobb a gyártmányok minősége.

a találmánynak is bejegyzett új tüzelési módszer lehetőségét nyújt arra, hogy a jelenlegi két méter széles alagut kemencéket négy méter szélesre építsék át. a gyakorlatban jól bevált felsőtüzelési eljárás alkalmazható az ugynevezett vörös téglagyártásánál, valamint a kerámia- és porcelániparban is./mti/

bb 14. szépülnek a körös-vidéki városok és falvak - 12 millió forint parkosításra

vid/ká/tr/m

1965. április 20.

a körös-vidék városaiban és falvaiban nem volt még az ideilhez hasonló nagyarányú parkosítás. a kertészeken kívül társadalmi munkások ezrei segítenek, hogy szebbek legyenek a helységek. békés megyében összesen tizenkét millió forintot költenek parkosításra, a lakosság pedig több mint egy millió forint értékű társadalmi munkával segít. gyulán 11.000 négyzetméter friss pázsitot vetnek és a nemesrózsatövek ezreit ültetik el. kora tavasztól késő-őszig illatos virágerdő lesz a fürdő és a vár környéke. békéscsabán 120 fajta nemesrózsa illatozik majd az utcákon, tereken. rózsaligeteket telepítenek szarvason, mezőhegyesen, mezőmogyerén, medgyesegyházán és orosházán is./mti/

9.00/-n

-9-

le

bb 15. uszó vízkivételi mű a mohács-sziget öntözésére

vid/ká/sk/m/cz

1965. április 20.

szellemes módon oldották meg a vízügyi mérnökök mohács-sziget öntözését. a szigetet behálózó csatornarendszer, amely eredetileg a tavaszi árvizek, illetve belvizek összegyűjtésére és levezetésére épült, mostantól kezdve öntözővizet is szállít a „szomjas” földeknek. a mérnökök azt a természeti adottságot használták ki, hogy a szigetet nyugatról határoló duna vízszintje magasabban fekszik, mint a keleti határt képező ferenc-csatornáé, a terep ugyancsak kelet felé lejt és így a vízlevezető árkok is a ferenc-csatornába ömlenek. az öntözővizet tehát a dunából emelik ki, az „végigcsurog”, az egész szigeten és a felesleg a tuloldalra a ferenc-csatornába jut.

eredetileg úgy tervezték, hogy felszín-alatti nyomócsöves, központi vezérlésű öntözőfürttel oldják meg a sziget öntözését, ez azonban többmillió forintos beruházást jelentett volna. az alsódunavölgyi vízügyi igazgatóság mérnökei elvetették ezt a költséges tervet és helyette a belvíz-levezető csatornahálózatot tették alkalmassá öntözővíz szállítására. a dunán az ugynevezett kanda-foknál - uszó vízkivételi művet állították fel. ez emeli át a gáton a folyó vizét: másodpercenként 2000 litert nyom a mintegy 30 kilométer hosszú csatornahálózatba. a csatornákat megfelelő műtárgyakkal - csillapító medencékkel, zsilipekkel, duzzasztókkal és átereszekkel - látták el.

az idén a sziget baranya és bács megyei részén öt gazdaság öntözi majd a földjeit, egyelőre 1700 holdon. később dunafalvánál újabb uszó vízkivétel művet helyeznek el a dunán és annak segítségével újabb területek válnak öntözhetővé. /mti/

...-

bb 16. békehangversennyel kezdődik a leszerelési hónap csongrád megyei eseménysorozata

vid/j/m/fm

1965. április 20.

a csongrád megyei társadalmi szervezetek képviselőiből alakult bizottság elkészítette a leszerelési hónap helyi programját. a témákban gazdag eseménysorozat május 8-án a szegedi tiszta szálló koncerttermében sorra kerülő nagyszabású békehangversennyel kezdődik.

/folyt.köv./

8.05/-n

-10-

ll

bb 16. /békehangversennyel ... 1. folyt./ m

a második világháború befejezéséről május 9-én szegeden, a lidicei rózsakertben tartandó nagygyűlésen emlékeznek meg, s ugyanakkor megkoszorúzzák az ottani emlékművet. májusban a leszerelés és a béke gondolatának jegyében irodalmi témájú előadássorozatot rendeznek a megye több városában. ezeken többek között méltatják a nagy orosz klasszikusok: gogol, dosztojevszkij és L. tolsztoj életét és munkásságát is. csongrádban gyermekrajzkiállítás nyílik. mákon a falusi kórusok békedalokból adnak majd hangversenyt. a megye 60 könyvtárában a békével kapcsolatos könyvekből rendeznek kiállításokat. május 9. és június 9. között a népek barátságát szolgáló, a környező országok lakosainak életét bemutató filmvetítés-sel, művészi műsorral kísért élménybeszámoló és előadások sorozatára kerül sor megyeszerte. a csongrád megyei békeharcosok gyűlések százain követelik majd a vitás nemzetközi kérdések tárgyalások útján való megoldását. erről lesz szó a kisiparosok, az orvosok, a tanárok, a szocialista brigádok tagjainak találkozóin is. /mti/

...-

bb 17. timföldipari kísérleti üzem épül almásfüzitőn

vid/lk/m/ki

1965. április 20.

a timföldgyárakban arra törekednek, hogy a bauxit minden értékes alkotórészét, a gyártás közben keletkező melléktermékeket is hasznosíthassák. a szerteágazó laboratóriumi és üzemi kísérletek céljaira az almásfüzitői timföldgyárban kísérleti üzemet építenek. a kis timföldgyár egy része már működik, a timföldgyártás egyik legfontosabb melléktermékével, a vörösiszappal kísérleteznek. érdekes technológiával a vasat kiválasztják a vörösiszappból, s az így nyert gömbalaku tiszta vasat a kohászat hasznosítja.

a kísérleti üzemet most bővítik. autóklávsort, dorrülepítőket és egyéb berendezéseket szerelnek fel. ezekkel arra keresnek megoldást, hogyan készíthetnek a gyengébb minőségű bauxitból gazdaságosan jó minőségű timföldet. a bővítést június végére fejezik be, s akkor indiai bauxit feldolgozását is megkezdik a kis üzemben. ugyanis magyar tervek alapján építenek majd timföldgyárat Indiában. az indiai bauxit egy része már megérkezett almásfüzitőre, ahol az aluterv irányításával és a fémipari kutató intézet közreműködésével dolgozzák majd fel. az itteni eredmények alapján határozzák meg, milyen technológiával tervezzék india részére a timföldgyárat. /mti/

...-

9.15/-n

-11-

ll

bb 18. készülnek a munkagépek a d4k-b traktorhoz

vid/lk/m/k1

1965. április 20.

a 90 Lóerős d4k- b traktor sorozatgyártását nemrég kezdték el a vörös csillag traktorgyárban. a hozzávaló munkagépek a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban készülnek. az fe-340 jelű, háromvasú függesztett eke kötött talajokhoz való, 120 centiméter fogás-szélességgel, míg a lazább talajoknál az fef-440 jelű, félig függesztett, négyvasú ekét használhatják 160 centiméter fogás-szélességgel. előre haladt a jz fe-3 függesztett, háromvasú váltvaforogató eke gyártása. öt kísérleti példány jelenleg minősítő vizsgálaton van és még ebben a negyedévben - első sorozatként - 195 nagyteljesítményű ilyen váltvaforogató ekét adnak a mezőgazdaságnak.

most készítik elő a d4k-b traktor további munkagépeit: az egyirányú tárcsát, a tereprendezőt, a függesztett altalajlazítót, a csatornanyitót és a forgólapátos földporhanyító talajmarót. a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban a vörös csillag traktorgyárral összhangban fejlesztik a munkagépeket. /mti/

...-

bb 19. huszonhárom millió kilogramm hus a somogyi termelőszövetkezetekből

vid/ká/sk/m

1965. április 20.

somogy megyében összesítették a 237 termelőszövetkezet termelési és áruértékesítési tervét. az adatokból kitűnik, hogy a közös gazdaságok ebben az esztendőben a tavalyinál is több kenyérgabonát, burgonyát és húst adnak a népgazdaságnak. az évről évre visszatérő abraktakarmány-hiány csökkentésére 3000 holddal növelik az abraktakarmány-termő területet. ez lehetővé teszi, hogy tovább gyarapítsák a közös állatállományt, főként a tehén- és a kocalétszámot. a tehenek száma ebben az évben 1700-al, a kockáké 1300-al, míg a törzstyukállomány 14.000-rel növekszik.

a megye termelőszövetkezetei ebben az esztendőben a tavalyinál 780 vagonnal több kenyérgabonát, majdnem 5000 vagonnal több burgonyát, 22.000.000 liter tejet és 10.000.000 tojást értékesítenek. emelkedik a 100 hold szántóra jutó hústermelés is: ez 1964-ben 52 mázsa volt, az idén pedig 62 mázsa lesz, így majdnem 23.000.000 kilogramm sertés, marha- és baromfihúst állítanak elő. /mti/

9.26/-n

-12-

bb 20. előkészítő tanfolyamok az általános iskolába jelentkező felnőtteknek ózdon és ormosbányán

vid/j/m/fm

1965. április 20.

a borsod megyei tanács művelődési osztálya és a nagyüzemek vezetői fokozott gondot fordítanak arra, hogy az általános iskola hetedik, illetve nyolcadik osztályába jelentkező dolgozók jól felkészülve kezdjék meg ősszel a tanévet. májusban kísérletképpen ózdon és ormosbányán az általános iskolákba beiratkozott felnőttek részére újszerű előkészítő tanfolyamokat szerveznek. a 8-10 előadásból álló tanfolyamokon a dolgozók nem a szokásos iskolai módszerekkel, hanem a népművelés eszközeinek felhasználásával veszik át az alsóbb osztályok anyagát és ismerkednek meg a hetedik és nyolcadik osztály tananyagával. a felnőttoktatás munkájába bekapcsolódnak a tudományos ismeretterjesztő társulat és a különböző művészeti csoportok tagjai is, akik versmondással, klubhangversenyekkel, szemléltető eszközök bemutatásával és felolvasásokkal teszik változatossá az előadásokat. a kísérleti előkészítő tanfolyamokon előreláthatólag mintegy 80 továbbtanuló dolgozó vesz részt. /mti/

...-

bb 21. javítják a tatabányai bányák levegőellátását

vid/lk/m/.k1

1965. április 20.

a tatabányai szénbányászati tröszt az idén sokat áldoz a bányák levegőellátásának javítására. a metán elleni legjobb védekezési mód ugyanis a bőséges levegőellátás. ezért a bányákban átalakították a főventillátorokat, növelték teljesítményüket és nagyobb átmérőjű szellőztető csöveket szereltek fel. az idén összesen 12.000 méter hosszú új légcsövet fektetnek le a bányákban és 100 új ventillátort szerelnek fel. a fokozottan szénpor-, illetve metánveszélyes bányákat tartalék főventillátorokkal is ellátják. a tröszt biztonsági osztályának egyik műszaki csoportja új típusú főlégajtókat szerkesztett. kétszázharminckilenc ilyen kettős légajtót szereltek fel. ezekkel javult a légvezetés, több levegőt kapnak a bányamezők.

már az eddigi intézkedések is éreztetik kedvező hatásukat. tavaly perencenként 17.800 köbmétert, most pedig csaknem 20.000 köbméter levegőt juttatnak a bányák szellőztetésére. /mti/

...-

10.00/n

-13-

Si

bb 22. szántalpas szénaszárító berendezések a komárom megyei termelészövetkezetekben

vid/ká/sk/m

1965. április 20.

Komárom megye termelészövetkezeteiben tavaly 11 szénaszárító berendezés működött, s az idén újabb 21 ilyen korszerű gépet vásároltak a közös gazdaságok. A nagyteljesítményű ventilátorok óránként 60.000 köbméter levegőt „préselnek át”, a kazlakon, az így szárított pillangós széna 17-20 százaléka fehérjeteralommal kerül a jószágok elé.

A szövetkezetekben ötletes módon szántalpakokkal szerelik fel az új gépeket, így gyorsabban vándoroltatják a berendezéseket, egy géppel egyszerre két-három kazalt készíthetnek, illetve száríthatnak, az újabb 21 szárítót az első kaszálás után, májusban helyezik üzembe. /mti/

10.03/-n

bb 23. magyar parlamenti küldöttség utazott jugoszláviába

t bc/lk/m

1965. április 20.

A jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság parlamentjének meghívására kedden reggel baráti látogatásra jugoszláviába utazott a magyar országgyűlés küldöttsége.

A küldöttséget Kállai Gyula, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, a minisztertanács elnökhelyettese vezeti. A delegáció tagjai: Bugár Jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárhelyettese, dr. Törő Imre akadémikus, egyetemi tanár, az elnöki tanács tagja, Szabó István, az MSZMP központi bizottságának póttagja, a nádudvari vörös csillag termelészövetkezet elnöke, Varga Gyula, a Zala megyei pártbizottság első titkára és Valkó László, a diósgyőri gépgyár szocialista brigádvezetője, országgyűlési képviselők.

A küldöttség bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent Gáspár Sándor, az MSZMP politikai bizottságának tagja, az elnöki tanács helyettes elnöke, Vass Istvánné, az országgyűlés elnöke, Péter János külügyminiszter, dr. Erdel Ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, dr. Beresztóczy Miklós és Pólyák János, az országgyűlés alelnökei, valamint az országgyűlés, a külügyminisztérium, a minisztertanács titkársága és a hazafias népfront több vezető munkatársa. Jelen volt a bucsuztatásnál dr. Dusan Csálics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

10.15/-n

-14-

bb 24. a pedagógusok szakszervezetének

gk/m/cz

1965. április 20.

meghívására 24 tagú dán pedagógusküldöttség érkezett hétfőn hazánkba tiznapos tanulmányuttra. /mti/

bb 25. átlátszó, kék és zöld arany, milliommilliméteres rétegek - megkezdődött a vékonyréteg kollokvium

t tz/tm/m

1965. április 20.

Esetleg csak néhány milliommilliméter, de legfeljebb egykét százred milliméter vastagok azok a fémekből, vagy félvezető anyagokból előállított rétegek, amelyeknek kialakulásáról, sajátosságairól és alkalmazási lehetőségeiről több mint 50 külföldi és körülbelül 100 hazai szakember kezdte meg négynapos tanácskozását kedden reggel a technika házában.

Ezek a hihetetlenül finom rétegek, amelyeket nagy vákuumban, például arany, ezüst, platina, nikkel, germánium, vagy szilícium elpárologtatásával hoznak létre, igen nagy és egyre növekvő szerepet játszanak az optikai és az elektronikai iparban egyaránt. Felhasználásuk széleskörű mert csökkentik a fényvisszaverő képességet és így a lencserendszerre párologtatva megjavítják annak a fénytöbbszörítéssel, vagy éppen ellenkezőleg azért, mert a fényvisszaverés növelésével a tükröket a rájuk eső fény 99 százalékának visszaverésére képesítik. Akadnak azonban körülöttük olyan kérdések, amelyek nálunk és másutt egyaránt még ma is a kutatás stádiumában vannak. Érthető ez, hiszen ha az anyagot ilyen vékony rétegben alkalmazzák, tulajdonságai merőben megváltoznak. Az arany például átlátszó lesz és kék, zöld, stb. színekben ragyog.

Eppen ezért gyűlt össze az optikai, akusztikai és filmtechnikai egyesület meghívására a hazaiakon kívül ennyi angol, cseh-szlovák, francia, jugoszláv, lengyel, német, olasz, osztrák és román szakember, hogy feltárják egymás előtt tapasztalataikat és eredményeiket. A kollokvium két alapvető előadását ennek a tudományos területnek két legnagyobb nemzetközi tekintélye, P. Rouard marseillei és O. Heavens yorki professzor tartotta. A továbbiakban a kollokvium négy napja alatt még 44 előadás hangzik el, közülük 35 külföldi szakemberek részéről. /mti/

10.35/-n

-15-

11⁰⁵ B

le

bb 26. végetért a tavaszi szünet, ismét megkezdődött az iskolákban a tanítás.

k vt/tm/m/zs

1965. április 20.

végetért a tavaszi szünet, kedden országsszerte megkezdődött az általános és a középiskolákban a tanítás.

a gimnáziumok és a szakközépiskolák negyedik osztályaiban május 8-ig tart a tanítás, az írásbeli érettségi vizsga a gimnáziumokban május 13 és 21-e, a szakközépiskolákban május 27-e és június 2-a között lesz. /mti/

...-

11.35/-n

- 16 -

bb 27. megkezdődött az akadémia jubileumi nagygyűlése

t s/tné/m/zs

1965. április 20.

kedden a magyar tudományos akadémia dísztermében rendezett közgyűléssel megkezdődött az akadémia idei jubileumi nagygyűlése, tudományos életünk nagy seregszemléje.

az ünnepélyes megnyitón részt vett ilku pál, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter, rusznyák istván, az akadémia elnöke, losonczai pál földművelésügyi miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, dr. trautmann rezső építésügyi miniszter, kiss árpád, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, gosztonyi jános, az mszmp kb tudományos és közoktatási osztályának vezetője, erdei ferenc, hevesi gyula, jánossy lajos, ligeti lajos, manninger rezső és novobátzky károly, az akadémia alelnökei, erdey-gruz tiber, az akadémia főtitkára, kónya albert és szabó imre, az akadémia főtitkár-helyettesei, az akadémia elnökségének tagjai. nagy számban voltak jelen akadémikusok és az akadémia levelező tagjai, tudományos és kulturális életünk ismert személyiségei, az akadémiai intézetek munkatársai.

a nagygyűlést rusznyák istván nyitotta meg.

idei nagygyűlésünknek - mondta - különös jelentőséget kölcsönöznek azok az évfordulók, amelyek számunkra sorsdöntő jelentőségű eseményekre emlékeztetnek. a magyar országgyűlés törvénybe iktatta hazánk felszabadulása 20. évfordulójának történelmi jelentőségét. felszabadulásunknak és azt követően társadalmunk forradalmi átalakulásának köszönhetjük, hogy akadémiánk zártkörű, lényegében öncélú, a félfudális reakciós kormányzatot kiszolgáló testületből a népet szolgáló, a szocializmust építő és a haladó gondolatot képviselő közösséggé vált. az akadémia újjászervezésének múlt év decemberében volt a 15. évfordulója és nemsokára 100. évfordulóját ünnepeljük annak, hogy akadémiánk bevonult ebbe a palotába.

/folyt.köv./

12.55/-n

-17-

le

bb 27. /megkezdődött ... 1. folyt./ m

- kis ország vagyunk, tudósaink száma nem nagy és husz évvel ezelőtt súlyos örökséggel kellett elindulnunk mind anyagi, mind szellemi téren. de a tudomány munkásai, és elsősorban akadémiánk, minden eddiginél virágzóbb tudományos életet hoztak létre. ezt az tette lehetővé, hogy szocializmust építő országunk dolgozói a tudományt olyan megbecsülésben és támogatásban részesítették, amilyenre régebben nem is lehetett volna gondolni. ezen túl a szabadságnak azt a légkörét is megteremtették, amely nélkül igazi tudomány nem virágozhat. hála és köszönet ezért pártunknak, kormányzatunknak és egész dolgozó népünknek.

- megnyitó szavaimat nem fejezhetem be anélkül, hogy említést ne tegyek egy mindennapi problémánkról, amely kimondva, vagy kimondatlanul mindnyájunk gondolataiban állandóan jelen van, a béke kérdéséről - hangsúlyoztatta rusznyák istván. a béke fenntartása mindennapos, gyakorlati követelmény. szerencsére elmúltak azok az idők, amikor a háboru kitörése, vagy a béke fennmaradása egy-egy imperialista klikk elhatározásától függött. ma a dolgozó tömegek akarata egyre jobban érvényesül és a tömegek mindig a békét akarják. a tömegek akaratának döntő hatását a legutolsó évek története is bizonyítja. meg lehetünk győződve arról, hogy a népek elhárítják egy újabb világháboru veszedelmét. a mi feladatunk az, hogy újra és újra felemeljük szavunkat a jó ügy érdekében, saját munkaterületünkön pedig segítsük dolgozó népünk erejét, jólétét és kulturáját növelni - fejezte be megnyitó szavait rusznyák istván.

az elnökség beszámolóját az elmúlt 15 év munkájáról, eredményeiről erdey-gruz tiber főtitkár terjesztette elő.

- a közelmúlt napokban emlékeztünk meg hazánk felszabadulásának 20. évfordulójáról. e két évtizedben országunk a gyorsütemű társadalmi haladás útjára lépett, s politikailag, gazdaságilag és kulturálisan gyökeresen átalakult. alig van a társadalomnak olyan része, amely nagyobb arányban részesült volna a fejlődésben, mint a tudomány. viszont a tudomány elő is mozdította ezt a fejlődést - állapította meg a beszámoló.

/folyt.köv./

13.04!/-n

-18-

bb 27. /megkezdődött ... 2. folyt./ m

- a szocializmus építésének megkezdése hazánkban is ugrás-szerűen megnövelte a tudomány jelentőségét. egyben szükség-szerűen maga után vonta a tudományos akadémia átalakítását, hogy betölthesse az ország legfelsőbb tudományos testületének hivatását. az 1949-ben végrehajtott átszervezés után az akadémia szocializmust építő társadalmunknak szerves részévé vált, amely számos vonatkozásban felelős a népgazdaság, a közegészségügy és a kultúra haladásáért.

különösen nagy az akadémia felelőssége a társadalomtudományok fejlesztéséért. az elmúlt 15 év során mindenekelőtt meg kellett teremteni annak előfeltételeit, hogy a társadalomtudományok a marxizmus-leninizmus alapjaira helyezkedjenek. ezért egy részéről ideológiai harcot kellett vívni az addig uralkodó és sokakban tovább élő idealista irányzatokkal szemben, más részről elméleti választ kellett adni társadalmi és kulturális életünk időszerű kérdéseire és segíteni az aktuális társadalmi problémák megoldását. e kettős feladat ellátását kezdetben nagyon megnehezítette a személyi kultusz és a dogmatizmus. ma már azonban a társadalomtudományok egyre behatóbban vizsgálják társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális gyakorlatunkat és ebből kiindulva tárják fel a társadalmi fejlődés törvényszerűségeit. minthogy az akadémia társadalomtudományi intézetei mindinkább tudományáguk ideológiai központjaivá válnak, jogos az az igény, hogy az akadémiai országos szinten legyen felelős a társadalomtudományi kutatások fő vonalakban való irányításáért.

- a természettudományok terén az akadémia elsősorban az alapkutatókért felelős. az alapkutató és az ipari kutató azonban dialektikus kölcsönhatásban van egymással. ezért az akadémiának arról is gondoskodnia kell, hogy a termeléssel viszonylag legszorosabb kapcsolatban álló tudományágakban megfelelő intenzitású kutató munkát folytassanak. ilyenek például a gazdasági irányítás fejlesztését célzó, valamint a szilárdtest fizikai, a szerveskémiai kutatások, stb. másrészt nagy figyelmet kell fordítani arra, hogy széles tudomány-területeken adottságainknak megfelelő mértékben folytassanak olyan kutatásokat, amelyeket a tudományok fejlődésének belső törvényszerűségei tesznek szükségessé. ennek elhanyagolása lehetetlenné tenné a termelés és a szocialista kultúra gyors haladása folytán sokszor váratlanul felmerülő problémák megoldását. fontos feladat annak tisztázása is, hogy milyen problémák kutatására kell nagy erőket koncentrálni, továbbá, hogy mi legyen a megfelelő arány a legfontosabb problémákra koncentrált erő és a tudomány széles területének művelésére szabadon hagyott erő között. hasonlóképpen vizsgálni kell azt is, hogy helyesek-e az alap, alkalmazott és fejlesztési kutatásokra fordított összegek arányai.

/folyt.köv./

13.20/-n

-19-

bb 27. /megkezdődött ... 3. folyt./ m

az újjászervezett akadémia tevékenységének egyik fontos része volt a műszaki tudományok széleskörű művelésének meg-
alapozása. e területen jórészt ipari kutatásokról van szó, amelyek nem koncentrálnak az akadémiára, a műszaki tudományok osztálya, mégis nagy érdemeket szerzett e kutatások magas tudományos színvonalának kialakításában.

a konkrét kutatásokon kívül akadémiánk felelős a tudományos közélet alakulásáért, demokratizálódásáért és tisztaságáért, valamint a nemzetközi tudományos kapcsolatok bővítéséért, a szocializmust építő országok kutatási intézményeivel való tevékeny együttműködésért is.

ha feltesszük a kérdést, miként felelt meg eddig az akadémia e sokoldalú felelősségének és nehéz feladatainak, meg kell állapítanunk, hogy nagy eredményeket ért el, segítette az ország szocialista átalakulását, tevékenységének közvetlen és közvetett hatása egész társadalmunkat átszövi. de azt is meg kell állapítanunk, hogy szinte minden téren több a tennivaló, mint amit eddig tettünk. fokozni kell erőfeszítéseinket a dialektikus materializmus érvényesüléséért a kutatásban, s ezen át az egész társadalomban. az alapkutatások és a gyakorlat minél szorosabb kapcsolatán kívül szükséges annak biztosítása is, hogy a széleskörű alapkutatás kellő tartalékkal szolgáljon a jövőben előálló új igények kielégítésére. törekedni kell a tudományos vitaszellelem élénkítésére, s jelentősök a feladatok a tudományos utánpótlás tekintetében is.

a beszámoló ezután megállapította, hogy az akadémia tevékenysége társadalmunknak szinte minden területén érezteti hatását. a tudományos bizottságokban az akadémikusokon kívül több mint 1.100 szakember működik, akiknek többsége az akadémián kívüli munkahelyeken dolgozik. az akadémia tagjai szintén nagyrészt az akadémián kívüli vezető munkahelyeken dolgoznak, ahol különféle testületek tagjai. ezzel nagymértékben hozzájárulnak az akadémia befolyásának szélesítéséhez.

az akadémia társadalmi súlyát mindenekelőtt az a segítség növeli, amelyet a legszélesebb értelemben vett társadalmi gyakorlatnak nyújt - mutatott rá a beszámoló.

/folyt.köv./

13,25/m

- 20 -

bb 27. /megkezdődött ... 4. folyt./ m

ezt a támogatást nem lehet összecszerően felmérni, kétségtelen azonban, hogy a legelvontabbnak látszó alapkutatások eredményei is előbb-utóbb bekerülnek a gyakorlatba. a közgyűlés és az elnökség ismételten a kutatóhelyek vezetőinek feladatává tette, hogy vegyék figyelembe a gyakorlat igényeit is és törekedjenek a tudományos eredmények gyakorlati megvalósítására. ezt nagyon megkönnyíti, ha az alapkutatással foglalkozó intézetek lehetőleg már a kutatási tervek kidolgozásába bevonják azokat az intézményeket, vagy üzemeket, amelyek a kutatás eredményeit felhasználják. a gyakorlatot segítik az akadémia által kiadott kézikönyvek, lexikonok, szótárak, ismeretterjesztő művek, az akadémikusok előadásai is.

a beszámoló ezután ismertette az akadémiai testületek szerveinek - az elnökségnek, az osztályvezetőségeknek és a tudományos bizottságoknak - működését a munkájuk legfontosabb tapasztalatait. e szervek tevékenysége számottevően fejlődött, egyes kivételektől eltekintve azonban még ma sem valósult meg az akadémiai törvénynek az a szándéka, hogy az akadémia elvi, módszertani tekintetben az országban folytatott összes alapkutatásokra befolyást gyakoroljon.

/folyt.köv./

bb 28. időjárásjelentés

gk/m

1965. április 20.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. április 20-án, kedden 13 órakor:

hűvös, változékony idő

nyugat- és közép-európa időjárása továbbra is erősen felhős, sokfelé esős és szokatlanul hűvös. a mára virradó éjszaka folyamán franciaországban hózáporok voltak. párizsban reggel is havazott, a hőmérséklet plusz 2 fok volt.

/folyt.köv./

13.33/-n

-21-

bb 28. /időjárásjelentés ... 1. folyt./ m

hazánkban tegnap erősen felhős, az északi és nyugati részeken esős volt az idő. keleten zivatarok alakultak ki, egy-két helyen jég is hullott. a csapadék mennyisége a duna-tisza közén és a tiszántul déli felében 10-20, az ország többi részén 1-10 milliméter között volt. a nap a tisza környékén és a tiszántulon 1-6, az északnyugati országhatár közelében 1-2 órán át sütött, máshol borult maradt az ég. a hőmérséklet a dunántulon 8-11, a duna-tisza közén 12-16, a tiszántulon és az északkeleti részeken 15-19 fokig emelkedett, ma hajnalban a dunántul nyugati felében 0 - plusz 4, máshol 4-9 fokig süllyedt. a nyugati országhatár közelében egy-két helyen talajmenti fagy volt.

ma délelőtt folytatódott az erősen felhős, hűvös idő, szórva-nyosan kisebb esővel.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 9.2 fok volt, 2.8 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 750 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, több helyen esővel, egy-két helyen zivatarral. mérsékelt, helyenként élénk szél. várható a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-9, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 11-16 fok között.

a duna vízállása budapestnél 437 centiméter. /mti/

...-

14,00/m

- 22 -

bb 27. /megkezdődött ... 5. folyt./ m

foglalkozott a beszámoló a kutatás tervezésével is. az akadémia mindjárt az átalakulása utáni első időszakban célul tűzte ki, hogy az országban korábban spontán kialakult, egymástól meglehetősen független kutatási tevékenységet összhangba hozza a társadalmi szükségletekkel. ennek nyomán megkezdődött az évi kutatási tervek készítése, ami azonban kezdetben sok nehézségbe ütközött. tudományos életünk jelentős eseménye volt, hogy 1962-ben a kormány jóváhagyta az országos távlati tudományos kutatási tervet. ez a terv nagy jelentőségű a kutatási kapacitások észszerű felhasználása szempontjából, s számottevően segítette az akadémiát is saját terveinek kidolgozásában. természetesen a népgazdaság igényeinek, kidolgozandó távlati tervének megfelelően ezt a tervet is tovább kell majd fejleszteni - hangoztatta a beszámoló. az évenkénti tematikai tervek és beszámolók helyett, - amelyeknek bürokratizmusát sok jogos bírálat érte - esetleg át lehet térni 2, vagy 3 éves tervekre, s ki kell dolgozni a fontosabb tudományágak általános fejlesztési terveit is.

a mai gyors fejlődés időszakában viszonylag gyorsan változnak az aktuális kutatási témák. ezeket csak akkor lehet nagy idővesztés nélkül kidolgozni, ha gyakorlott, alkotóképes kutatógárda és jól felszerelt kutató intézet áll rendelkezésre. ilyen a fizikában a központi fizikai kutató intézet. hasonlóvá kell fejleszteni egy-egy intézetet a kémia, a biológia, az orvostudomány és az automatika terén.

a tanszéki kutatásokkal kapcsolatban rámutatott a beszámoló, hogy ezek kapacitása még jelentékenyen növelhető. az egyetemek egymáshoz kapcsolódó szakmájú tanszékei igen alkalmasak a napjainkban mindinkább előtérbe kerülő komplex kutatásokra. a kutató munka eredményességével kapcsolatban a referátum hangoztatta: szükséges, hogy a tudományos beruházások arányát országosan állapítsák meg.

az akadémia eredményesebb irányító tevékenysége érdekében az elnökség javasolja két széles hatáskörű tudományos osztály kettéosztásával új tudományos osztályok létesítését. a 9. tudományos osztály a társadalmi-történeti tudományok osztályából kiváló gazdaságtudományi és jogtudományi osztály lenne, amelyhez a szociológia is tartoznék, a 10. tudományos osztály pedig a föld- és bányászati tudományok osztálya, ahova a műszaki tudományok osztályából a földtudományok, a geológia, a bányászat, geofizika, geokémia, geodézia, továbbá a meteorológia és a földrajz kerülne. a társadalmi-történeti tudományok osztálya a jövőben a filozófiai és történettudományi osztály nevet viselné.

/folyt.köv./

14,15/m

- 23 -

a beszámoló ezután ismertette az akadémia hatáskörében működő fontosabb tudományágak helyzetét. nyelvészeink értékes segítséget adtak a gyakorlati nyelvvelés számára, a nyelvtudomány általános elvi problémáinak kidolgozása azonban még csak kezdeti stádiumban van, a marxista irodalomtudomány - amely 1957 után indult igazán fejlődésnek - legnagyobb eredménye a magyar irodalom első, marxista átfogó szintézise. a modern filológiai, illetőleg világirodalmi kutatás meglehetősen lemaradt és fejlesztését nehezíti a tudományos utánpótlás elégtelensége. jelentősen fejlődött az orientalisztika, valamint az ókor-tudomány, s világszerte elismertek a népzene-kutatás eredményei. az etnográfia eddig főleg feltáró és anyaggyűjtő munkát végzett, az utóbbi időben azonban már a tudományelméleti és módszertani kutatások is előtérbe kerültek.

a társadalomtudományokban a marxista kutatás megindulásának feltétele a polgári hagyaték egészének alapos világnézeti és módszertani bírálata volt. ennek alapján a történettudomány, a filozófia, az állam- és jogtudomány gyors fejlődésnek indult. a régészetben, a művészettörténetben és a pedagógiában később és lassabban következett be ez a fordulat. ennek következtében fejlődésük jelentősen elmaradt. nagy eredményeket ért el a hazai földrajztudomány, amely nemcsak a népgazdaság számára oldott meg fontos feladatokat, hanem nemzetközi elismerést is szerzett.

a közgazdaságtudomány művelői mind több olyan tudományos problémát dolgoznak fel, amely hozzájárul a népgazdaság időszzerű kérdéseinek megoldásához. kutatásaikat két nagy kérdés-csoportra koncentrálnak, a magyar népgazdaság optimális szerkezetének kialakítására és a szocialista gazdaság vezetési, irányítási kérdéseire. az ipargazdaságtudomány területén az álló eszközök jobb kihasználására és a jobb munkaszervezésre vonatkozó kutatások eredményeit kísérletileg már alkalmazzák. az eddigi tapasztalatok további felhasználása jelentős hatással lehet a népgazdaság távlati terveire. az agrárközgazdasági kutatások 1957 után vettek nagyobb lendületet. jelentős eredmények születtek a mezőgazdasági üzemek területi elhelyezése, a specializálás és koncentráció, a belterjesség, az üzemi és munkaszervezés, a gazdaságosság és hatékonyság terén az állam- és jogtudományi kutatások sok segítséget adtak a hazai gyakorlatnak és nemzetközi elismerést vívtak ki.

a matematikai tudományok hazai eredményei legnagyobb részt a nemzetközi élvonalban vannak, így az analízis, a diszkrét geometria és a differenciál-geometriai terek elmélete, a valószínűség-számítás, a matematikai-statisztika, az operáció-kutatás, a halmazelmélet és a matematikai logika vonatkozásában. elmaradás mutatkozik viszont a numerikus módszerek és a számítástechnika fejlesztésében. ezt az elmaradást a népgazdaság érdekében mielőbb pótolni kell.

/folyt.köv./

le

nemzetközi tekintélyű tudományos iskolák alakultak ki az elméleti fizikában a relativitáselmélet, az atommagok statisztikus elmélete, a kvantummechanika, valamint a molekulaszinképek terén. a kísérleti fizikai kutatásokat két nagy fizikai kutató intézet létrehozása tette lehetővé, amelyekben elsősorban magfizikai, kozmikus sugárzási kutatásokat folytatnak, valamint a nagy-, illetve kisenergiájú részecskék fizikájának problémáit tanulmányozzák. az atomreaktor létrehozása sok új kutatást tett lehetővé, főleg a mesterséges izotópok előállítására révén. a fizikai kutató intézetekben számos korszerű műszert dolgoztak ki. a szilárdtestfizikai kutatások az utóbbi években lendültek fel, a fizikai kutatás fejlődése együttjárt fiatal kutatók képzésével, akik közül számosan már a tudományos élet élvonalába kerültek. a csillagászok a változó csillagok vizsgálatában, valamint a fényelektromos megfigyelő módszerek kidolgozásában értek el fontos eredményeket.

az agrártudományok közül nem lehetünk megelégedve a növény-nemesítés eredményeivel, ha a hibridkukoricák és az új cukorrépa-fajták el is érik a nemzetközi színvonalat. az állattenyésztési kutatások a szarvasmarha-keresztelés terén értek el biztató eredményeket, a növénytermesztők a talajművelés néhány alapkérdésében és a kukorica vegyszeres gyomirtásában. a talajtani kutatók legnagyobb eredménye, hogy befejezték a talajismereti térképezést, és kidolgozták a talajvédelmi tervezés rendszerét. állatorvostudományunk tovább fejlődött, s kutatásai hozzájárultak ahhoz, hogy takarmánygyáraink megbízhatóbb termékeket állítsanak elő. felderítették több új betegség okait és kidolgozták gyógykezelésüket is.

az orvostudományok körében elsősorban a nagymértékben fellendülő nyirokkutatást kell említeni. erőteljesen fejlődtek a hazánkban gazdag hagyománnyal rendelkező vesekutatások. sikereket értek el a kutatók az érző idegcsoportok, valamint az erek falát alkotó rugalmas rostok lebontásának vizsgálatában. kutatóink jelentős megállapításokat tettek a magasabb idegtevékenység élettani mechanizmusára, valamint a vérkeringés kémiai szabályozására vonatkozóan is. a mikrobiológusok főleg a bélbaktériumok vizsgálatában értek el eredményeket. a víruskutatók több, eddig hazánkban nem ismert vírusos betegséget derítettek fel. a korszerű műszerek hiánya korlátozza az onkológiai munkát, ennek ellenére a citostatikus hatású anyagok kutatásában számottevő eredményeket értünk el. nemzetközileg is elismert eredményekre vezettek a gyermekgyógyászati kutatások,

/folyt.köv./

le

bb 27. /megkezdődött ... 8. folyt./ m

a műszaki tudományok terén a világszerte az érdeklődés homlokterében álló műszaki mechanikai és elméleti mechanikai, technológiai kutatások hazánkban csak kis mértékben, szűk területen folynak. az automatikai kutatásokban csak az utóbbi időben tettünk hatékony lépéseket a nagy Lema-radás pótlására. máris nemzetközileg elismert eredményeink vannak az energiarendszerek irányításában, az elektromos hajtások automatizálásában és a nagy turbogenerátorok fejlesztégszabályozásában.

a földtani kutatások legjelentősebb eredménye magyarországi földtanának eredeti szintézise, ami elősegítette a hazai szinesérckutatásokat is. a geokémiai kutatások új fogalmak bevezetésével egységes képbe foglalták az ásvány-kőzet- és érckiképződés jelentőségeit. sokoldalúan fejlődött a hazai geofizikai kutatás is. a geodézia fejlődése - új műszerek kifejlesztésében és módszertani kutatásokban egyaránt - lépést tart a meggyorsult nemzetközi haladással.

nagy fejlődés tapasztalható a kémiai tudományokban. a szerveskémia új ágai bontakoztak ki, elsősorban a polipeptidkémia, az alkaloidkémia és egyéb természetes szerves anyagok kémiája. tovább fejlődtek a gyógyszeriparral kapcsolatos szintéziskutatások és sztereokémiai szerkezetvizsgálatok is. a fejlődést különösen az segítette elő, hogy az utóbbi években céltudatosan pótolták a korszerű műszerek és anyagi eszközök hiányát és eredményes volt a tudományos utánpótlás is. a szükséglettel szemben elmaradtunk a petrokémia meghonosításában. az első lépések most történnek a hiány pótlására. erőteljesen fejlődött az analitikai kémia. a hazai kolloidkémia viszont sokat veszített nemzetközi súlyából, bár az utóbbi években a korszerű makromolekuláris kémia egyes problémaköreiben nemzetközi megbecsülést vívott ki. a fizikai kémia csak a felszabadulás után indult erőteljesebb fejlődésnek. egyes vonatkozásokban máris nemzetközi tekintélyre tett szert. elmaradt viszont a szervetlen kémia fejlődése, és csak az utóbbi években indult meg a műszaki kémia továbbfejlesztése.

/folyt.köv./

14.40/-n

-25-

le

bb.27./ megkezdődött...9. folyt./ n

a biológiai tudományok közül nagymértékben fejlődtek a növény- és állatrendszeri, valamint a cönológiai kutatások. nemzetközileg elismert eredményeket értünk el egyes tájak faunájának kutatásában, a zöocönológiai kutatások pedig elősegítették a mezőgazdasági és erdőgazdasági tervek megvalósulását. az utóbbi évtizedekben külföldön gyorsan fejlődő biokémiai, biofizikai, genetikai, mikrobiológiai és mikrostruktúra- kutatások, valamint az ezekre épülő élettani kutatások hazai kibontakozását erősen gátolta, hogy nem volt elegendő, megfelelően képzett kutató és hiányzott a korszerű felszerelés.

a pszichológia kibontakozását eleinte az idealista szemlélet, majd a dogmatizmus akadályozta, csak az utóbbi években idült meg a marxista pszichológia hazai fejlődése. ezt a folyamatot továbbra is elő kell mozdítani - ezt a pszichológiai kutatások nagy gyakorlati jelentősége is indokolja.

- áttekintve az akadémia átszervezés óta eltelt másfél évtizedben megtett utat, nyugodtan állíthatjuk, hogy akadémiaink tevékenységét a szocialista társadalom építésének célja vezérelte. - hangsúlyozta a beszámoló. magáévá tette a marxizmus klasszikusainak azt a felismerését, hogy a szocialista társadalom a tudomány alapján épül és tapasztalhatta, hogy a kutatások számára olyan lehetőségek nyíltak szocializmust építő hazánkban, amilyenekről azelőtt álmodni sem mertünk. igyekeztünk a lehetőségeket jól kihasználni. munkánk azonban nem volt hibátlan, a céljaink kitűzésében előfordultak ingadozások is. de tanultunk a hibákból és megállapíthatjuk, hogy az ingadozások nagy része abból származott, hogy kerestük a fő célok legjobb megközelítésének útját.

- másfél évtized tapasztalatai alapján biztosak vagyunk abban, hogy a következő időszakban akadémiaink még sokkal többet fog adni a társadalomnak, mint eddig. az erőforrások jobb elosztásával a lehetőségek hatékonyabb kiaknázásával, a célok és a hozzájuk vezető utak, módok alaposabb megismerésével, jobb szervezethezettel tovább javul akadémiaink munkája és növekvő mértékben érdemi majd ki dolgozóink megbecsülését - fejezte be a beszámolót erdey gruz tiber.

/folyt.köv./

14.44/-n

27
-05-

le

b 32. megindul a malév első közelkeleti járata

hbj/tm/s ki hk 1965. április 20.

a második negyedévben új járatokkal bővül a malév nemzetközi légihálózata és megindulnak az idényjellegű turistajáratok is.

a malév nemzetközi hálózata 1963 őszén nyult túl az európai kontinensen, amikor légi összeköttetést teremtett budapest-kairó között. április 21-től malév-gépek közlekednek budapest-athén-nicosia-damaszkusz között és ezzel megnyílik a magyar légiközlekedési vállalat első közelkeleti utvonala. az új járat egyben heti háromra növeli a malév által budapest-athén között fenntartott menetrendszerű járatok számát.

egy-egy új járat megnyitása mindig nagy esemény két ország közlekedésének fejlesztésében. éppen ezért a megnyitáskor az érdekelt országok közlekedésének vezetői kölcsönösen látogatást tesznek és tárgyalnak a kapcsolatok további szélesítéséről. április 21-én magyar közlekedési delegáció utazik nicosiába, ahonnan április 24-én ciprusi küldöttség jön budapestre, a budapest-damaszkusz légi járat megindulása alkalmából május 8-án szíriai delegáció érkezik budapestre, a látogatást május 12-én magyar küldöttség viszonzza damaszkuszban.

az idén - az előjelek szerint - tovább terebélyesedik a magyar-jugoszláv idegenforgalom, ezért a malév május közepétől hetente egy ízben légi járatot közlekedtet budapest-belgrád-dubrovnik és hetente egyszer budapest-zágráb-dubrovnik között. azok közül, akik nyárra jugoszláviai kirándulást terveznek, máris sokan érdeklődnek a malév dorottya-utcai jegyirodájában az utazási lehetőségek iránt. ez érthető is, hiszen a légi utazás legalább 2 nappal meghosszabbítja az adriai üdülést. az utiköltséget forintban fizethetik az utasok. ugyancsak megindul április végére-május közepére az idényjellegű turistajárat is, mégpedig hetente két ízben budapest-münchen, hetente kétszer budapest-kassa és a csehszlovák légiközlekedési vállalat együttműködésével hetente négyszer budapest-pozsony között.

már primórárut is szállítanak a malév-gépen. egyelőre szófiából visznek paradicsomot öt alkalommal helsinkibe - öt és fél óra alatt - hamarosan azonban szállítják a magyar föld termékeit is európa különböző nagyvárosaiba./mti /

..-

14.50/-n

-28-

bb 29. elutazott a jugoszláv népfrent - delegáció

di/hné/s zs hk 1965. április 20.

kedden elutazott budapestről a jugoszláv dolgozók szocialista szövetségének delegációja, amely tódo kurtovicnak, a szövetség végrehajtó bizottsága és a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottsága tagjának vezetésével a hazafias népfrent tevékenységét tanulmányozta. a vendégeket harmati sándor, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára és a népfrent több vezető munkatársa bucsuztatta. ott volt s. borisavljevics, a budapesti jugoszláv nagykövetség tanácsosa./mti /

..-

bb 30. nemzetközi tanácskozás budapesten a közszolgálati dolgozók helyzetéről és érdekvédelméről

hi-tné/s zs hk 1965. április 20.

április 24 - 27 között budapesten tartja soronkövetkező ülészsakát a közalkalmazottak és rokonszakmabeli dolgozók szakszervezetei nemzetközi szövetségének adminisztratív bizottsága. a tanácskozás előkészületeit, programját kedden sajtótájékoztatón ismertette dr. jókai loránd, a közalkalmazottak szakszervezetének főtitkára. elmondta, hogy a tíz évvel ezelőtt bécsben megalakult nemzetközi szövetség a szakszervezeti világ-szövetség szakmai tagozataként működik, s a közalkalmazottak és más hasonló szakmájú dolgozók érdekvédelmének állandó nemzetközi fóruma. a budapesti ülészsakon, amely több mint huszmillió szervezett dolgozó képviselőletében tanácskozik, megvitatják az adminisztratív bizottság eddigi munkáját, foglalkoznak a 43 tagország közalkalmazottainak és rokonszakmájú dolgozóinak élet- és munkakörülményeivel, s kijelölik a nemzetközi szövetséghez tartozó szakszervezetek további feladatait. magyar vonatkozásban a tanácskozás mintegy félmillió helyiipari, egészségügyi postás, pénzüntézeti, illetve közalkalmazott dolgozót érint.

az ülészsak tanácskozása, állásfoglalásai hozzájárulnak majd az érdekelt szakmák dolgozóinak szerte a világon a demokratikus jogokért, a szervezkedési szabadságért, az élet- és munkaviszonyok javításáért vívott harcához. a többi között meghatározzák a közszolgálati dolgozók és szakszervezeteik jogainak megvédéséért és kiszélesítéséért folytatott további harc módszereit, s a haladás erőinek sikeresebb harcát kívánják elősegíteni a megvitatásra kerülő fontosabb dokumentumok is : /folyt.köv./

15.00/-n

-29-

bb 30./ nemzetközi tanácskozás..../ 1.folyt./s

a dolgozók jogainak megvédéséről és kiterjesztéséről szóló felhívás, a nemzetközi szövetség általános feladatait tartalmazó nyilatkozat, valamint a nemzetközi tagozat fennállásának 10. évfordulója alkalmából kiadandó dokumentum./mti /

--

bb 31. kenyérgyár épült szigetszentmiklóson

vid/gö/tk/s szf hk 1965. április 20.

szigetszentmiklóson sok gondot okozott a község és a csepel autógyár lakótelepének kenyérellátása, mivel a következő években a lakótelep tovább bővül, a pest megyei tanács kenyérgyárat épített a községben, a korszerű gépekkel felszerelt üzem megkezdte a rendszeres termelést, naponta 60 mázsa kenyeret szállít az üzletekbe./mti /

--

bb 33. kiállítás a világtalan dolgozók életéről, munkájáról

ae/gk/s fm hk 1965. április 20.

kiállítás nylik meg április 23-án a vakok és csökkentlátók országos szövetségének május 1 ut 47. szám alatti székházában. a kiállításon bemutatják a világtalan dolgozók kenyérkereső munkájának biztosítására szervezett különféle foglalkoztató műhelyeket. szemléltetik a pedagógusok tevékenységét, amellyel a társadalom hasznos tagjaivá nevelik a szemük világát vesztett gyermekeket és a sokféle kulturális munkát, amellyel gondoskodnak szórakoztatásukról, művelődésükről./mti /

--

bb 34. párizsi professzor előadása a magyar jogász szövetségben

vt/hné/s zs hk 1965. április 20.

suzanne bastid, a párizsi egyetem nemzetközi jogi professzora, a nemzetközi jog oktatása és tudományos kutatása franciaországban, címmel április 22-én délután 1/2 5 órakor előadást tart a magyar jogász szövetségben./mti /

--

me

15.10/a

- 30 -

bb 35. kitüntetés

tm/s zs hk

1965. április 20.

a népköztársaság elnöki tanácsa Lázár Mária színművésznőnek, a magyar népköztársaság érdemes művésznőnek, a madách színház tagjának eredményes munkássága elismeréséül; Gőzon Gyula kossuth-díjas színművésznőnek, a magyar népköztársaság kiváló művésznőnek, a nemzeti színház tagjának élete, munkássága elismeréséül 80. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetések kisházi Ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetések átadásánál Kiss Károly, az elnöki tanács titkára, aczél György, a művelődésügyi miniszter első helyettese és garamvölgyi József, az mshp központi bizottsága osztályvezető - helyettese./mti /

--

bb 36. kevesebb volt a csomag, több a levél a posta húsvéti csúcsgorgalmában

kt/s k1 cz

1965. április 20.

a posta tuljutott a húsvéti csúcsgorgalmon, s eltekintve a későn feladott küldeményektől, valamennyi csomagot és levelet idejében eljuttatta a címzettekhez. az ország két legforgalmasabb postahivatalában kedden már elkészítették a húsvéti mérleget.

a budapest 70-es postahivatal dolgozóinak az idén aránylag könnyű volt a dolguk. szerintük ugyanis a vidéki rokonok, ismerősök nem voltak olyan bőkezűek, mint az elmúlt esztendőben. ezt bizonyítja, hogy bár húsvét hetében jócskán érkezett csomag a fővárosba, számuk mintegy tizenkétezerrel alatta maradt a tavalyinak. április 12-20-a között 70.000 húsvéti küldeményt kézbesítettek budapesten. az idén még a késedelmes csomag-feladók is kevesebben voltak, mint máskor, hiszen a húsvétvasárnapi ügyelet mindössze 500, a hétfői pedig 150 csomagot vitt a címzettekhez.

a budapest 72-es postahivatal húsvéti forgalma viszont meghaladta a tavalyit. a hivatal dolgozói húsvét hetében 11.3 millió - a tavalyinál százezerrel több - levelet, üdvözlőlapot irányítottak az ország különböző részeibe. kedden még néhány kosárra való húsvéti lapot kellett továbbítani a postásoknak. a késedelem azonban nem az ő hibájuk, hiszen ezeket az üdvözlőleveleket már az ünnepek alatt dobták a postaládákba./mti /

--

15.25/s

- 31 -

me

bb 37. sajtótájékoztató a koreai nagykövetségen

fe/tné/s zs hk

1965. április 20.

Szon csan rjom, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete kedden sajtótájékoztatón számolt be a dél-koreai nép harcáról, amelyet a dél-korea és japán közötti szerződés ratifikálásának megakadályozásáért folytat.

a dél-koreai-japán tárgyalás, amelyet az amerikai imperialisták sugalmaztak, már csaknem befejezettek tekinthető; a koreai nemzet érdekeit feláldozó szerződés alá csak az aláírás formális szertartása hiányzik. a szerződés lényegében a japán militaristák agresszív követeléseit szentesíti és semmibe veszi azokat a nemzetközi jogszabályokat, amelyek szerint a háborút veszített ország jóvátételt köteles fizetni agresszív bűneiért.

a dél-koreai dolgozók felsorakoztak a koreai nép érdekeit sértő szerződés ratifikálása ellen. a pak csong hi klikk - folyamodjék bármilyen eszközhöz is - nem némithatja el a dél-koreai nép követelését és nem kerülheti el azt a sorsot, amely őt esztendővel ezelőtti szin-man osztályrésze volt - hangoztatta a nagykövet, majd a továbbiakban a koreai népi demokratikus köztársaságban kibontakozott megmozdulásokról szót, amelyek a nemzetáruló szerződés megsemmisítését célozzák, beszámolt arról is, hogy a japán nép is országos harcot indított a dél-koreai japán tárgyalások megsemmisítéséért, s határozottan támogatja a dél-koreai nép hazafias küzdelmét. a japán kommunista párt nyilatkozatot tett közzé, amelyben elítéli a dél-koreai japán tárgyalást és felhívja a japán népet, hogy egyemberként álljon harcba a japán-koreai szerződés hatálytalanságáért.

a koreai diplomata végül utalt arra, hogy az amerikaiak által sugalmazott dél-koreai-japán tárgyalás nemcsak a dél-koreai nép érdekeit, hanem a távol-kelet és egész ázsia békéjét is veszélyezteti./mti/

--

bb 38. magyar pártmunkásküldöttség utazott berlinbe

gk/s zs hk

1965. április 20.

a német szocialista egységpárt központi bizottságának meghívására darvasi istvánnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága osztályvezetőhelyettesének vezetésével kedden magyar pártmunkásküldöttség utazott berlinbe. a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent molnár endre, a központi bizottság póttagja, a kb osztályvezetőhelyettese. jelen volt siegfried hienzsch, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa./mti/

--

15.45/a

- 32 -

me

bb. 39. a kohó és gépipar új élüzemei

1/sl/lk/a/ki

1965. április 20.

a kohó-és gépipari miniszter a vasas szakszervezet elnökségével egyetértésben az 1964-ben elért eredmények alapján kijelölte a kohó-és gépipar új élüzemeit. élüzem címet kapott:

a hűtőgépgyár; a csepeli csőgyár, a fémlémezipari művek, a kismotor-és gépgyár, a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár, a csepeli motorkerékpárgyár, a telefongyár, az alumínium-árugyár, a szellőzőművek, a szerszámgépipari művek, a lánggépgyár, a gyár-és gépszerelő vállalat, a lenin kohászati művek, a villamos automatika intézet, a villamos berendezés-és készítőművek, a borsodnádasi lemezgyár és a villamosszigetelő és műanyaggyár./mti/

--

bb. 40. tízmillió csomót retek kiskunfélegyháza környékéről

vid/gk/a/ká

1965. április 20.

kiskunfélegyháza környékén, az ország egyik legjelentősebb korai retektermő vidékén megkezdtek a kispíros fajta szedését. az első nagyobb szállítmány - kunszállás és kiskunfélegyháza határából - kedden érkezett a mék felvásárló telepére. ezt követően folyamatosan naponta 25-30 ezer csomót értékesítenek a termelőszövetkezetek és a háztáji gazdaságok. a tavalyinál jóval több, összesen tízmillió csomót retek felvásárlására számítanak kiskunfélegyháza vidékén./mti/

--

bb. 41. budapestre érkezett a csehszlovák külkereskedelmi miniszterhelyettes

ksz/tné/a/ki

1965. április 20.

frantisek mares külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével kedden csehszlovák delegáció érkezett budapestre a két ország árucseret forgalmát érintő kérdések megtárgyalására. fogadásukra a repülőtéren megjelent dr. mulató jános külkereskedelmi miniszterhelyettes, és a minisztérium több vezető munkatársa. ott voltak a budapesti csehszlovák nagykövetség képviselői./mti/

--

16.04/a

- 33 -

me

bb. 42. korszerű nyelvi laboratórium sátorajajhelyen

vid/j/a/fm

1965. április 20.

a sátorajajhelyi kossuth Lajos gimnázium új, négyemeletes épületszárnyában rendezték be a megye első nyelvi laboratóriumát. az orosz, angol és német nyelvoktatást megkönnyítő audio-vizuális berendezést nagyrészt társadalmi összefogással készítették el és szerelték fel. a munkában részt vettek a butorgyár, a vasipari ktsz és a fémlemezipari művek dolgozói éppúgy, mint az iskola tanárai és tanulói. a bonyolult berendezést belkó Imre szakoktató a külföldi szakirodalom és a hazai tapasztalatok felhasználásával tervezte meg, és irányításával az új osztályban 40 mikrofont, ugyanannyi fejhallgatót, négy magnetofont, egy lemezjátszót, televíziót, rádiót és vetítő-berendezést helyeztek el. ezek működtetésére vezérlőasztalt készítette, ahonnan az órát vezető tanár egyszerre több tanulóval is foglalkozhat. a korszerű nyelvi laboratóriumot - amelynek létrehozását az üzemek dolgozói, a tanárok és a fiatalok mintegy 60 000 forint értékű társadalmi munkával segítették - kedden adták át /mti/

rendeltetésének.

..-

bb. 43. szabadkai színészek vendégszereplése szegeden

vid/j/a/fm

1965. április 20.

kedden délelőtt szegedre érkezett a szabadkai népszínház magyar tagozatának 32 tagú csoportja, hogy a szabadkai és a szegedi nemzeti színház között kialakult baráti kapcsolatok alapján első ízben vendégszerepeljen hazánkban. a jugoszláviából érkezett művészeket a szegedi színház társalgójában fogadták a vendéglátók. vaszy Viktor igazgató üdvözlő szavaira Josip Buljovcsics, a szabadkai népszínház főigazgatója válaszolt. a magyar és a jugoszláv művelődési intézmények vezetői egyaránt örömeiket fejezték ki, hogy a jövőben kölcsönös vendégszereplésekkel hozzájárulhatnak a két ország népei közötti barátság elmélyítéséhez. Josip Buljovcsics elmondotta, hogy Krleža „Léda” című komédiájával 1963-ban sikerrel szerepeltek az újvidéki színházi fesztiválon is. a művet egyébként Dudás Kálmán fordításában ők játszották először magyar nyelven, és szabadkán, valamint újvidéken kívül jugoszlávia magyarlakta vidékein is többször bemutatták.

a szabadkai művészek baráti fogadtatás után a város nevezetességeivel ismerkedtek. este a szegedi nemzeti színházban nagy sikerrel mutatták be Krleža „Léda”-ját.

/ folyt.köv. /
16.15/a

- 34 -

me

bb 27. / megkezdődött.... / 10.folyt./s

a beszámoló után Ilku Pál, a mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében köszöntötte az akadémiát, a közgyűlés résztvevőit, majd így folytatta:

- a magyar tudomány fejlődésére gondolva meg kell állapítani, hogy anyagiakban és szellemiekben hatalmas segítséget kapott a szocialista országok testvéri közösségeitől, barátainktól, elsősorban a szovjet tudománytól és néptől. maga a felszabadulás új, a tudományos munkához méltó igazi és sokoldalú feltételeket teremtett, amivel tudósaink tulnyomó többsége megfelelően élni is tudott. kibontakozott nemcsak a dolgozó nép, de tudósaink alkotó tehetsége is és jelentősen megnőtt táboruk. a mi szövetségünk barátainkkal nemcsak politikai, gazdasági és katonai szövetséget jelent, hanem a tudományok alkotó együttműködését is. miként a múltban, úgy a jövőben is ápolni és fejleszteni fogjuk barátainkkal az alkotó együttműködést.

- kétségtelen, hogy a két évtized nagy eredményeit az ország nem érthette volna el a tudomány képviselőinek, tudósainknak aktív támogatása, alkotó munkája nélkül. az elnökség adatai az akadémián 1949 óta végbement fejlődésről meggyőzően bizonyítják a szellemi kapacitás, az anyagi eszközök, a tudományos eredmények jelentős mennyiségi és minőségi fejlődését. egyet lehet érteni a beszámoló megállapításával, hogy az akadémia a magyar tudományos élet mérvadó tényezőjévé vált. azt is meg lehet állapítani, hogy az akadémia rendelkezik a szükséges szellemi, anyagi és szervezeti feltételekkel ahhoz, hogy a társadalomtudományok, továbbá az alap kutatások magas szintű, hatékony művelésének hivatott gazdája és országosan kisugárzó központja legyen. az elmúlt két évtized egyik legfontosabb és legjellemzőbb eredménye, hogy ebben az időszakban kezdett érvényesülni a marxizmus szelleme a tudományos munkában. amikor a marxizmus érvényesüléséről beszélünk a tudományos munkában, nem valami külsődleges követelményről van szó, amit valaki vagy valakik kívülről próbálnak erőltetni a tudományokra, hanem a tudomány belső szükségletéről, a tudomány szilárd világnézeti alapjáról, a tudományos gondolkodás korszerű módszeréről. magától értetődő, hogy a marxizmus szellemének érvényesülése a tudományban csakis a tudós, a tudósok személyes műve lehet. viszont nem mondhatjuk még, hogy a marxizmus szelleme maradéktalanul és osztatlanul érvényesül mindenütt. ezért szükségesek a további őszinte és szabad légkörű viták.

/ folyt.köv. /
16.22/a

- 35 -

me

bb 27./ megkezdődött..../ 11.folyt./s

nem a marxizmus formai elismerése - hiszen a formális elismerés mögött megbújhat a nem marxista gondolkodás is - hanem a tudományos munkában a marxizmus szellemének eleven, alkotó érvényesülése jelenti további fejlődésünk döntő kérdését. ezért tartjuk igen jelentősnek, hogy a tudományos kutatók közül sokan törek-szenek mélyen megismerni - és alkalmazni is - a marxizmus- Leniniz-mus tanítását.

- ami a társadalomtudományok jelentőségét illeti a szocializ-mus felépítésének időszakában, azt gondolom, erről nem kell részletesebben szólni. a társadalomtudományok fejlődésének elismerése mellett szükségesnek tartjuk azonban a marxista-leninista eszmeiség erősítését, a dogmatikus szemlélet marad-ványai elleni eszmei harc folytatását és a párt által jogosan bírált revizionista társadalmi és politikai nézetek igazolására és visszacsempészésére irányuló törekvések határozott és meg-alapozott visszautasítását. a kritikai anyagok szükségességének elismerése mellett engedjék meg, hogy aláhuzzam : a társadalom-tudományok még többet segíthetnének a szocialis-

ta fejlődés-ben, ha többet foglalkoznának pozitív értelemben az aktuális ideológiai kérdésekkel. ez rendkívül fontos, hasznos, aktuális igény, és összesség a szocialista építés tapasztalatainak elméleti általánosításaival. viszonylag még kevés a társadalmi, politikai és ideológiai folyamatok időszerű problémáit elemző könyv és tanulmány. véleményem szerint a magyar tudományos akadémiának az ilyenfajta kutatások területén növekvő szerepet és felelős-séget kell vállalnia. a párt és a kormány segíteni fogja a társadalmunk marxista szellemű és felelősségteljes vizsgálatára irányuló kutatásokat, a termékeny tudományos vitákat, a válaszadást a felmerülő új kérdésekre - összekötve a mai polgári eszmeáramlatok elleni harccal. ebben segítik önöket is a párt központi bizottságának irányelvei a néhány időszerű ideológiai feladattal kapcsolatban. számítunk a marxista társadalomtudományok fokozottabb részvételére közéletünk formálásában, a dolgozók szocialista tudatának fejlesztésében.

ilku pál a tudománypolitika egyik legfontosabb kérdését érintve szólt a társadalmi, népgazdasági célok és a tudományos kutatások közötti összhang rendkívüli fontosságáról. rámutatott : csak az a tudományos tevékenység szolgálja hatékonyan és igazán a társadalom, az emberiség ügyét, a szocializmus építésének érdekeit, amely az élet, a gyakorlat által követelt reális szükségletek kielégítésére irányul.

/folyt.köv./
16.28/a

- 36 -

bb. 43./ szabadkai..... folyt./a

a főbb szerepeket pataki lászló, fejes györgy, hech paula, szilágyi lászló, tóth éva és romhányi ibi játszotta. a da-rabot virág mihály rendezte.

a szabadkaiak vendéggjátékát a szegediek májusban viszo-nozzák, amikor majd a tervek szerint verdi „nabuccó„-ját mutatják be a jugoszláviai városban./mti/

bb. 44. magyar-indonéz kereskedelmi szerződést irtak alá djakartában

ksz/tné/a/hk

1965. április 20.

a magyar népköztársaság és az indonéz köztársaság közötti három éves hosszulejratu kereskedelmi szerződést, valamint ennek keretében 1965.évre szóló árucsereforgalmi megállapodást irt alá djakartában dr.ujházi lászló, megbízott külkereskedel-mi miniszterhelyettes, a magyar delegáció vezetője és umarjadi in-donéz külügyminiszterhelyettes, az indonéz delegáció vezető-je, a tárgyalások baráti légkörben, a kölcsönös egyetértés jegyében folytak.

a magyarország többek között vegyipari, gyógyszeripari cikkeket, acéltermékeket, különböző gépalkatrészeket, elektro-mossági felszereléseket és szerszámokat exportál indonéziába, indonézia gumit, ónt, koprát, fűszereket, kinint, do-hányt s egyéb cikkeket szállít magyarországra./mti/

bb. 45. a könnyűipar élüzemei

i/sz/tné/a/ki

1965. április 20.

a könnyűipari miniszter az illetékes szakszervezetek el-nökségével egyetértésben a következő könnyűipari üzemeknek í-télte oda az élüzem címet az 1964.évi munka alapján:

győri pamutszövő és műbörgyár, kőbányai textilművek, pamutfonóipari vállalat miskolci fonodája, lenfonó és szövő-ipari vállalat győri lenszövőgyára, lakástextil vállalat kő-szegi gyáregységei, magyar gyapjufonó és szövőgyár, hódmező-vásárhelyi divatköttárugyár, magyaróvári köttárugyár, gardénia csipkefüggönygyár, váci bélésárugyár, soproni ruha-gyár, kaposvári ruhagyár, bőripari vállalat 6.számú gyára /hajdusági bőrgyár/, minőségi cipőgyár budapesti gyára, pécsi kesztyűgyár, athenaeum nyomda, révai nyomda, papír-ipari vállalat csepeli gyáregysége és csomagolóanyag gyára, valamint az iskolabutor és sportszergyár./mti/

16.30/- szb

-37-

helytelen minden olyan felfogás, mely az alap kutatásokat - ahol gyakran nem érzékelhető a társadalmi, népgazdasági célokkal való közvetlen kapcsolat - ki akarná kiveszteni e körből, az alap kutatások a jövőt szolgálják vagy szolgálhatják, tehát szintén fontos társadalmi szükségletet elégíthetnek ki, ezért lehetőségeinkhez mért tervszerű fejlesztésük fontos feltételeket teremthet minden további kutatás számára.

- sajnos még nem mondhatjuk el, hogy a társadalmi szükségletek és a tudományos kutatások kívánt összhangja már megfelelően biztosítva lenne. ennek egyik oka, hogy a távlati népgazdaság-fejlesztési tervek még nem adnak elég konkrét feladatot a tudományos intézményeknek, de ez okok sorában ott találjuk a tudományos tervezés gyengeségét is, és azt, hogy a tudományok képviselői elég gyakran nem tudják megmondani, milyen kutatási eredményekkel számolhat a népgazdaság, a társadalom. az országos távlati tudományos kutatási terv - tagadhatatlan pozitív vonásai ellenére - a kitűzött cél érdekében lényeges előrehaladást még nem tudott biztosítani. tovább kell tehát keresni annak módjait, hogyan lehet a tudományt mind hatékonyabban szocialista építésünk legfőbb kérdéseinek, a műszaki haladás a korszerű gazdaságos termelés, a kulturális forradalom sikeresebb megvalósításának szolgálatába állítani. mind általánosabban elfogadott elv, hogy az előrehaladás feltétele annak a néhány legfontosabb komplex kutatási témának a megjelölése és kiemelése, amelyek szorosan kapcsolódnak legfőbb jelenlegi és perspektívus társadalmi, népgazdasági céljainkhoz. még bizonytalanság van e valóban legfontosabb feladatok kijelölésében is. márpedig ezt a munkát el kell végeznünk, hiszen egész további fejlődésünk alapvető kérdése, hogy a tudományos kutatásokra szánt nem kis anyagi és szellemi erőinkkel ésszerűbben gazdálkodjunk, jó részüket a döntő feladatokra összpontosítsuk, s valóban világ-szinten álló eredményeket produkáljunk. meggyőződésünk, hogy ez az elkerülhetetlen erőteljes koncentráció nemcsak a társadalom és a népgazdaság, hanem a tudomány fejlődésének érdekelt is szolgálja. az akadémia múlt évi közgyűlésének kezdeményezését, nyolc téma kiemelésére, örömmel üdvözlöttük. e közérdeklődésre számot tartó témák eddigi útjáról sokkal többet szeretnénk volna hallani. igaz, egy esztendő a kutatásokban és ilyen komplex feladatok megszervezésében nagyon rövid idő, mégis jelentőségüknél fogva a kiemelt témákról - minden részletükben és folyamatosan - számot kellene adnia az akadémia vezető testületének.

/folyt. köv./

16.55/a

- 38 -

me

- nyilvánvaló, hogy a termelőerők mai fejlettségi fokán, az emberi ismeretek és a specializáció mai szintjén csak szoros együttműködésben lehet válságtól adni a természet, a társadalom, a technikai haladás megoldandó, nagy kérdéseire. ma a tudományos kutatások egyik fontos jellemzője a kollektív tevékenység. a kollektivitás nemcsak egyes tudományos műhelyek vagy tudományágak méreteiben, de a különböző tudományágak között is szükség-szerű folyamat, jó szolgálatot tesz az akadémia ennek az ügynek az olyan kezdeményezésekkel, mint a kiemelt témák gondozására alakított komplex-bizottságok, vagy a lezajlott akadémiai összes-ütések szervezése.

- további előrehaladásának egyik fontos kérdése a nemzetközi együttműködés. a rendelkezésünkre álló erőforrások, bár jelentősek, de nem teszik lehetővé - és ez nem is szükséges - hogy minden fontosabb kutatási problémát saját erőből oldjunk meg. ezért objektív követelmény a szocialista országokkal való tudományos együttműködés igen céltudatos, erőteljes fejlesztése. a szoros és tevékeny együttműködés végeredményben a szocialista világrendszer erejét kell, hogy gyarapítsa.

- fontosnak tartjuk a tőkés országok tudományos intézményeivel és tudósaival kiépített kapcsolatainkat is, amelyek fontos esz-közei a különböző rendszerű országok békés egymás mellett élése politikájának. a békés egymás mellett élés azonban ideológiai harcot, gazdasági és tudományos versenyt is jelent. a magyar tudósok, mint népköztársaságunk állampolgárai és hazánk fiai, a tőkés országok tudósaival való kapcsolat építésében is hazánk érdekelt kell, hogy képviseljük, - mégpedig ebben a versenyben.

- a két évtized alatt megtett utra visszatekintve, az eredményeket és a megoldásra váró problémákat is számbavéve, az a meggyőződés, hogy bizakodva tekinthetünk a következő évtized elé. társadalmunk szocialista fejlődése töretlen, a párt helyes politikája megteremtette, védi és fejleszti az alkotómunka számára szükséges kedvező légkört. társadalmunk megbecsüléssel tekint a tudomány munkásaira, azt tapasztaljuk, hogy tudósaink helyeslik a párt politikáját és támogatják a szocializmus építését. felismerték és megértették az elmúlt két évtized legnagyobb történelmi tanulságát, hogy hazánk és népünk előrehaladásának, nemzeti felemelkedésének kipróbált és egyedüli útja a szocializmus. ezt bizonyítják a tudomány munkásainak szavai, tettei, alkotásai. minden reális feltétele megvan tehát annak, hogy meggondoltan számbavéve lehetőségeinket, jól meghatározva feladatainkat, sikeresen haladjunk tovább a szocializmus teljes felépítésének útján. ebben nagy és egyre fokozódó, egész népünk által nagyrabecsült szerepük és feladatuk van önk-nek tudósoknak, a tudomány munkásainak.

/folyt. köv./
17.10/a

- 39 -

me

ilku pát nagy tapssal fogadott beszéde után a közgyűlés nyilvános részének záróaktusaként átadták az akadémiai aranyérmet és kiosztották a tudományos jutalmakat.

az akadémia elnöksége az 1960-ban alapított akadémiai aranyérmet az idén manninger rezső akadémikusnak adományozta a szaktudomány művelésében, valamint a tudományos munka szervezésében elért kimagasló eredményeiért.

az erre vonatkozó elnökségi határozatot Ligeti Lajos, az akadémia alelnöke ismertette, a határozat megállapítja, hogy manninger rezső tudományos munkásságát a járványtan és a bakteriológia terén fejtette ki és nemzetközi hírnévre tett szert az állati fertőző betegségek elleni küzdelemben. kutatói tevékenységének az összes fontosabb állati fertőző betegségek járványtanának és a védekezés módjainak felderítésére kiterjedt. kiemelkedő eredményeket ért el a malacok paratífusza és himlője kóroktanának, a sertésorbánc elleni védekezés új módjának, továbbá a szájszél- és körömfájás virustipusai változékonyságának kutatásában. rendkívüli jelentőségű eredménye a juhhimlő elleni vakcina kidolgozása, amelynek bevezetésével a juhállományt azelőtt nagymértékben pusztító betegség Magyarországon megszünt.

manninger rezső gazdag munkásságát széleskörű irodalmi tevékenysége is mutatja, hat szakkönyve és 193 tanulmánya jelent meg különböző szakfolyóiratokban, közülük számosat több idegen nyelvre is lefordítottak.

nemzetközi elismerését számos külföldi akadémia levelező és tiszteletbeli tagsága is bizonyítja.

nagyok az érdemei a magyar állatorvos- képzésben is. csaknem félszázados oktató munkájával az állatorvosok több generációját nevelte fel. a modern állatorvosi diagnosztika széles körű alkalmazását tette lehetővé az általa csaknem harminc évvel ezelőtt alapított országos állategészségügyi intézet, amelynek tizenöt éven át első igazgatója volt.

/folyt.köv./

17.27/a

manninger akadémikus a tudománypolitikai és szervezői feladatokból is igen tevékenyen kiveszi részét, évek óta folytat fáradhatatlan, elismerésre méltó munkát az agrártudományok osztályának vezetőségében és az akadémia elnökségében.

ezután rusznayk istván a jelenlévők nagy tapsa közepette átnyújtotta a magas tudományos kitüntetést manninger rezsőnek, aki meghatót szavakkal köszönte meg az elismerést.

az akadémiai jutalom 10 000 forintos első fokozatát kapta harmatta jános egyetemi tanár, a nyelvészeti tudományok doktora jelentős ókortudományi munkásságáért, horváth zoltán egyetemi tanár, a műszaki tudományok doktora a magyar metallurgiai kutatómunkát, valamint felsőoktatást a legkorszerűbb termodinamikai alapokra fektető elméleti vizsgálataiért, megosztott első díjat kapott a Magyarország története című összefoglaló mű első és második kötetét szerkesztő és elkészítő történészkollektíva : berend t. iván és rányi györgy, a történelemtudomány doktora, hanák péter, laczkó miklós, siklós andrás, szabad györgy, székely györgy, varga jános, r. várkonyi ágnes, vörös antal és pamlényi ervin kandidátusok; a központi fizikai kutató intézetnek a tranzistoros analízátor-család kifejlesztésében részt vett kutatócsoportja : náray zoltán igazgatóhelyettes, sándory mihály laboratóriumvezető, baránszky jób imre tudományos főmunkatárs, lukács józsef, iványi gyula és bogdány jános tudományos munkatársak; továbbá benedek pál és lászló antal, a kémiai tudományok doktora, a vegyészmérnöki tudomány alapjai, című könyvéért. ezenkívül az elnökség tíz, egyenként 8000 forintos második és husz, egyenként 5000 forintos harmadik fokozatu akadémiai jutalmat adott ki az elmúlt évben jelentős tudományos eredményt elért kutatóknak, illetve kutatócsoportoknak.

az akadémiai jutalmakat rusznayk istván nyújtotta át, a kitüntetettek nevében harmatta jános mondott köszönetet. a délelőtti ülés rusznayk istván zárszavával ért véget.

/folyt.köv./

17.31/s

bb. 27./ megkezdődött.....16. folyt./a

délután együttes ülést tartott az akadémia, amelyen a tudomány és a társadalom kapcsolatairól tanácskoztak. a bevezető előadást nemes dezső akadémikus tartotta.

előadása elején rámutatott, hogy a társadalom általános fejlődése alapvetően meghatározza a tudomány előrehaladását, amely maga is a termelő erők és a társadalmi élet fejlődésének része, méghozzá egyre nagyobb jelentőségű része.

a tudomány fejlődése és a társadalmi rendszer közötti összefüggés egyik példaként az automatizálást említette. tőkés viszonyok között az automatizálás a termelés és a tőke koncentrációjának, a fokozott tőkefelhalmozásnak eszköze, amely a társadalmi ellentmondások további elmélyülését eredményezi. az amerikai egyesült államokban például a munkások között máris igen komoly nyugtalanságot keltett az automatizálás. ez indokolt is, mert becslés szerint az egyesült államokban 1970-ig a termelés automatizálásával 13 millió ember válik feleslegessé és ha ezek egy részét a hadiiparban, a hadseregben, vagy más nem termelő területen foglalkoztathatják is, általában a munkanélküliség és a szociális feszültség növekedésével kell számolniuk.

ezzel szemben a szocialista országokban az automatizálás a társadalom egészségét, a létbiztonság fokozását, az anyagi értékek gyorsabb felhalmozását, tehát az anyagi és kulturális színvonal gyorsabb emelkedését szolgálja. nem gondot okoz tehát, hanem új reményeket kelt, hiszen az ország felvirágzásának döntő fontosságú eszköze éppen a termelékenység emelése, a termelő erők növekedése, amelyeket az automatizálás emel minden eddiginél magasabb szintre.

a mezőgazdaság gépesítésének is mások a kihatásai kapitalista és szocialista viszonyok között, a tudomány és a technika vívmányait mindenképp a nagyüzemek tudják hasznosítani. az usa-ban és más kapitalista országokban ezért gyors ütemben mennek tönkre a kisebb gazdaságok, proletarizálódnak a kistermelők. a mi társadalmunkban viszont a mezőgazdaság gépesítése az egységes szövetkezeti parasztság fejlődését, a falu szocialista felvirágzását szolgálja.

/ folyt.köv./

n

me

17.40/a

- 42 -

bb. 27./ megkezdődött.....17. folyt./a

ezután nemes dezső történelmi példákat hozott fel a társadalmi rendnek a tudomány fejlődésére gyakorolt hatásáról. a szovjetunió a második világháborúban a legnagyobb anyagi veszteségeket szenvedte, szemben az egyesült államokkal, amely még jobban meggazdagodott, mint az első világháborúban. ennek ellenére 1950-től 1964-ig az egyesült államok ipara 205, a szovjetunióé viszont 515 százalékkal növekedett, a tudomány fejlődésében pedig a szovjetunió számos téren túlszárnyalta amerikát. közismert például a szovjetunió előnye a rakéte-technikában, a világűr-kutatásban, amiben a tudomány nem egy ágának vívmányai, eredményei testesülnek meg, ez nem csupán nagy tudományos siker, hanem a világbéke megőrzéséért küzdő erők győzelme is az atomimperialisták felett, akiket első sorban a szovjet rakétafőlény elrettentő ereje tartott és tart vissza a nukleáris háború kirobbantásától.

a szocialista társadalmi rend főlényét a tudomány fejlődése tekintetében a mi példánk is jól mutatja - állapította meg nemes dezső. kitűnik ez az akadémia elnökségének beszámolójából is. akadémiánk ma 39 kutató intézete, 22 tanszéki kutató csoportja van, míg 1949-ben egy sem volt. az országban 131 kutatóintézetben többszáz egyetemi tanszéken és száznál több egyéb kutatóhelyen folytatnak tudományos kutatásokat. a nagyarányú ipari fejlődés, a falu szocialista átalakulása megnövelte a tudományos eredmények gyakorlati alkalmazásának lehetőségét és új feladatokat állított a tudomány elé. az anyagi ráfordítások növekedése is jól mutatja a tudományos kutató munka tervszerű fejlesztését. 1949-ben az akadémia költségvetése 23 millió forint volt, a múlt évben pedig a beruházási és felújítási tételekkel együtt meghaladta a 395 milliót. országosan 2.4 milliárd forintot folyósított államunk tudományos kutató munkára.

V-nak

a társadalomtudományok fejlődése sokkal közvetlenebbül összefügg a társadalmi rendszer jellegével és fejlődésével, mint a műszaki és természettudományoké - állapította meg a továbbiakban nemes dezső, majd nemzetközi kapcsolatoknak gyakorolt hatását elemezte. kiemelte a szocialista világrendszer országai közötti nemzetközi tudományos együttműködés jelentőségét. csupán a múlt évben 421 műszaki dokumentációt kaptunk a szocialista országokból és 223-at adtunk át részükre. majd nem 1 600 szakemberünk utazott 1964-ben tanulmányútra a szocialista országokba és tőlük csaknem 800-an jöttek hozzánk. széleskörű kapcsolatok fejlődtek ki a szocialista országok tudományos intézetei és szervei között.

Va tudomány fejlődésére

/ folyt.köv./
19.49/a

- 43 -

me

bb. 27./ megkezdődött.....18. folyt./a

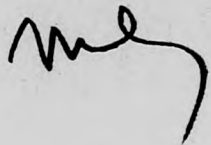
a kgst végrehajtó bizottsága e hó elején jelentős határozatokat hozott a műszaki és a tudományos együttműködés gyorsabb fejlesztésére, a tudományos kutatómunka jobb koordinálására. a tudományok rohamos fejlődése, és az ezzel együtt rohamosan növekvő anyagi és egyéb igény - főleg kis országok számára - szükségessé teszi, hogy közös kutató intézeteket hozzanak létre, illetőleg egyes intézeteket közösen fejlesszenek, a legkorszerűbb műszerekkel és megfelelő tudományos dolgozókkal ellátott intézményekké. a termelési kooperáció feltétlenül megköveteli a műszaki tudományos együttműködés hatékonyabbá tételét. együttműködésünk egyik célja, hogy az egyes országok kutatási eredményeit a szocialista világ az eddiginél szélesebb körben használja fel. ezért meg kell oldani a kutatási eredmények gyors, kölcsönös cseréjét.

nemes dezső ezután rámutatott, hogy a szocialista országok növekvő mértékben támogatják a fiatal fejlődő országokat a tudományok vívmányainak gyakorlati alkalmazásában és tudományos életük kifejlesztésében. növekszik részvételünk a különböző nemzetközi szervezetek ilyen jellegű tevékenységében is. segítőkészségünk azonban gyakran beleütközik a nyugati hatalmaknak abba a törekvésébe, hogy ezeket a szervezeteket a neokolonialista pozíciók erősítésére használják fel. a tudományos együttműködés tehát itt politikai küzdelemmel párosul.

az imperialista hatalmak - ha már rákényszerültek a szocialista országokkal való békés egymás mellett élésre - az ideológiai behatolás taktikájával próbálkoznak, főleg Európában. a békés kereskedelmi, tudományos és kulturális kapcsolatokat ugynevezett fellazítási céljaikra próbálják felhasználni. mi a kölcsönösen előnyös együttműködés őszinte hívei vagyunk, de nem hunyhatunk szemet a nyugati hatalmak nyíltan hirdetett és részben nyíltan, részben álcázott módszerekkel gyakorolt fellazítási mesterkedésével felett, amelyek a kölcsönösen előnyös tudományos együttműködés fejlődését is veszélyeztetik. a fellazítás híveinek tevékenysége azonban nem tud változtatni azon, hogy a nyugati tudományos élet sok képviselője nem csupán a mi szellemi értékeink megszerzése céljából kész velünk együttműködni, hanem magáévá teszi a kölcsönös segítőkészség elvét és nem egyszer őszinte rokonszenvvel tekint a szocialista országokra. szemléletük a polgári világhoz köti őket, de a béke biztosítását mégis elsősorban a szocialista országok erejében és békepolitikájában látják.

/ folyt.köv./
19.55/s

- 44 -

bb 27./ megkezdődött.../ 19.folyt./s

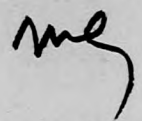
a továbbiakban hazai tudományos fejlődésünk néhány fontos kérdését elemezte az előadó. az alapkutatások és az alkalmazott kutatások viszonyával foglalkozva megállapította, hogy az alapkutatások nemzetközi eredményeit minden országban felhasználják, ahol tudományos kutató munka folyik. ez azonban nem lehet ok arra, hogy elhanyagoljuk saját alapkutatásainkat. az is bizonyos viszont, hogy népünk nem elégedhetik meg nemzetközi tudományos hírünk gyarapodásával, ha ugyanakkor iparunk műszaki fejlődése és gyártmányaink minősége a nemzetközi szinttől elmarad. nem tekinthetjük tehát az alkalmazott kutatásokat másodrendű tudományos feladatnak. azt is látnunk kell, hogy nemcsak az alkalmazott kutatások támaszkodnak az alapkutatások eredményeire, hanem megfordítva, az alkalmazott kutatások során szintén szülehetnek az illető tudományág elméleti fejlődése szempontjából is számottevő felfedezések.

a magyar kutatók mintegy tízezer témán dolgoznak, így a kutató munka túlságosan elaprózódik. a témák fontossági sorrendjének megállapítása megkönnyítené az anyagi és szellemi erők koncentrációját. olyan kutató csoportokat kell továbbá létrehozunk, amelyeknek tagjai megfelelő munkamegosztással maximális hatékonysággal tudják feladataikat megoldani. nemes dezső hangsúlyozta, hogy a kutatási témákat a hazai gyakorlat konkrét igényeinek figyelembe vételével kell megállapítani. mind a kutatást, mind a kutatási eredmények gyakorlati felhasználását elősegítené, ha szorosabb, hatékonyabb kapcsolatok jönnének létre a népgazdasági feladatokat segítő kutató intézetek és a termelő üzemek között. az üzemi mérnökök részt vehetnének az egyes új gyártmánytípusok, szerkezetek, készülékek, eljárás módok kipróbálásában és műszaki dokumentációjának elkészítésében, az intézeti kutatók viszont segíthetnék az üzemeket az alkalmazásra átadott eljárások gyakorlati bevezetésében, az üzem gyártástechnológiájának kidolgozásában.

/folyt.köv./

18.00/a

- 45 -

bb. 27./ megkezdődött.....20. folyt./a

- soha a tudomány előtt oly nagy és megtisztelő feladat nem állt, mint a szocialista társadalomban - mondta befejezésül - feladatunkká vált, hogy a tudomány minden vívmányát a nép javára, a szocializmus javára hasznosítsuk, a tudományos élet egészét az új társadalom fejlődésének szerves részévé, lendítőjévé tegyük. e feladat valóra váltása biztosít minden eddiginél nagyobb jelentőséget a tudománynak a társadalom életében és fejlődésében.

nemesdezső tetszéssel fogadott előadását több konferátum követte. mátrai lászló akadémikus a tudomány és a művelődési forradalom összefüggéseit világította meg, bognár géza akadémikus az ipari, erdei ferenc akadémikus a mezőgazdasági termelés, gegesi -kiss páál akadémikus az egészségügy szempontjából elemezte a tudomány és a társadalom fejlődésének összefüggéseit.

szerdán a szocialista tudat kialakításának elméleti és gyakorlati kérdéseit vitatják meg több tudományos osztály együttes ülésükön.

megkezdődnek a tudományos osztályok ülésai is, amelyeken az osztályvezetőségek beszámolnak az illető tudományterületek 15 éves fejlődéséről és problémáiról./mti/

.-

18.03/s

- 46 -

bb 46. a belügyminisztérium szervei

lk fe szb sr

1965. április 20.

embercsempészség miatt előzetes letartóztatásba helyezték wiprecht walther és frieder weber nszk állampolgárokat, a nevezettek olyan külföldi állampolgárokat akartak nyugatra szöktetni, akik érvényes utiokmánnyal nem rendelkeztek, az embercsempészség céljára különlegesen kiképzett személygépkocsit az eljáró hatóságok lefoglalták, az ügyben a vizsgálat folyik. /mti/

.-

bb 47. a budapesti ifjúsági napok programjából - fiatal műszakiak és közgazdászok tapasztalatcseréje - az uttörők kulturális szemléje legjobbainak bemutatója

t di/hné szb zs

1965. április 20.

száz fiatal műszaki és közgazdász ült tárgyalóasztalhoz a szakszervezetek fehérvári uti művelődési házában a kisz budapesti bizottságának keddi ankétján, s arról tanácskoztak, hogy a főváros üzemeinek ifju szakemberei hogyan vehetnék ki még eredményesebben részüket gazdasági feladataink megoldásából.

kövári lászló, a kisz budapesti bizottságának osztályvezetője nyitotta meg a tanácskozást, majd orbán attila közgazdász elemezte a fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsainak jelenlegi tevékenységét. egyebek között rámutatott, hogy a kisz kezdeményezésére és védnökségében életrehívott testületekben nagyszerű lehetőséget kapnak a fiatal mérnökök és technikusok arra, hogy átlépjék beosztásuk, munkakörük korlátait, s érdeklődési körüknek megfelelő merész, nagyobb lélegzetű feladatok megoldásában, elgondolások megvalósításában bizonyítsák be tehetségüket, felkészültségüket, az ifju szakemberek különösen a műszaki színvonal, a termelékenység emelésében és az önköltség csökkentésében kamatoztathatják sokoldaluan társadalmi munkájukat, segítőkészségüket. gál páál, a ganz-mávg társadalmi tervező irodájának vezetője az iroda eddigi tevékenységéről számolt be a tanácskozás fórumán. elmondotta, hogy fiatal mérnökök és technikusok eddig csaknem kétfélmillió forint értékű gép- és berendezés tervrajzait készítették el szabadidejükben. a jelenleg tervezett objektumok értéke hozzávetőleges számítások szerint meghaladja a négyfémillió forintot. szegner lászló, a magyar optikai művek kisz bizottságának titkára arról tájékoztatta a megjelenteket, hogy náluk az üzemben hogyan alakult a kisz és a fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsának kapcsolata, majd vita következett. a felszólalók indítványozták: újabb területeken, más üzemekben is alakítsák meg az ifju társadalmi munkások testületeit.

/folyt.köv./

18.10/a

- 47 -

bb 47. /a budapesti... 1. folyt./- szb

a 9. kerületi uttörő házban - ugyancsak a budapesti ifjúsági napok programjában - kedden rendezték meg az uttörők felszabadulási kulturális szemléjén legjobban szerepelt énekes- és hangszeres szöveglírák, valamint kamarakórusok és zenekarok bemutatóját. a 36 szereplőt csaknem 800 együttes, illetve szöveglíra közül választották ki.

a budapesti ifjúsági napok keddi programját az erkel színházban nemzetközi dzsessz-hangverseny, az irodalmi színpadon pedig györe imre, mezei andrás és garai gábor oratóriuma - fiataloknak megrendezett előadása zárta. /mti/

bb 49. közlekedési balesetek

1 fe/tné szb zs

1965. április 20.

a balatoni műton felber józsef 60 éves cipész személygépkocsijával gyorsan hajtott és az utolsó árokba borult. a személygépkocsi utasa, özv. felber józsefné 81 éves nyugdíjas a helyszínen meghalt. a gépkocsi másik utasa, felber zoltán 58 éves cipész, valamint a személygépkocsi vezetője súlyos sérülést szenvedett.

a 4. kerületben az árpád uton janovics lászló 24 éves taxifőor elütötte kiss ágnes 12 éves és horváth erzsébet 11 éves iskolai tanulót. az előbbi súlyos, az utóbbi könnyű sérülést szenvedett. a rendőrség a gépkocsi vezetőjét őrizetbe vette.

a 8. kerületben a rákóczi ut és vas utca kereszteződésénél egy 44-es villamos elütötte stern miksa 87 éves nyugdíjast. az idős embert súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a 14. kerületben a bosnyák tér és a löcsei ut kereszteződésénél bősze jános 43 éves kereskedősegéd ittasan vezetve segédmotoros kerékpárját, a síneken megcsuszott és felborult. súlyos sérüléssel kórházba szállították. /mti/

bb 52. perej zoltán grafikusművész

tf/gg/s fm la

1965. április 20.

munkáiból kiállítás nyílt kedden a gondolat kiadó váci utcai könyvesboltjában a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatósága és a magyar képzőművészek szövetsége rendezésében. a tárlat egyik rendezvénye annak a bemutató-sorozatnak, amelyben a következő hónapokban az illusztrált könyvekből „ismert” grafikusok az olvasók, a könyvvásárlók elé tárják rajzaikat, grafikáikat. perej zoltán jórészt állatképeket sorakoztat fel fekete-fehér tónusu lapjain.

a kiállítást május 10-ig tekintheti meg a közönség. /mti/

18.15/a

- 48 -

bb. 48. békét vietnamnak!

1 di/gk/e zs

1965. április 20.

a súlyosbodó vietnami amerikai agresszió elleni tiltakozó gyűlések fórumán nagy számban hallatták szavukat az értelmiség, - az orvosok, műszakiak, pedagógusok, mérnökök - képviselői is. a fővárosi szabó ervin könyvtár munkatársai így foglaltak állást: „együttérzünk a szabadságukért, a függetlenségükért harcoló népekkel, s tiltakozunk az amerikai imperialisták mind elvetemültebb vietnami provokációi ellen. követeljük a vietnami demokratikus köztársaság elleni ortámadások megszüntetését, a genfi egyezmények tiszteletbentartását, s az indokinaí kérdés békés rendezését,„

az esztergomi értelmiségiek találkozójának résztvevői nyílt levéllel fordultak az egyesült államok vezetőihez:

„mély felháborodással látjuk, hogy felruggják az 1954-es genfi egyezményeket, semmibe veszik a népek békevágát, provokációik, banditatámadásai az egész világ békéjét veszélyeztetik, a dzsungel törvényeire emlékeztetnek, s azt bizonyítják, hogy a háboru kiterjesztésére törekszenek. durva önkényükkel és erőszakos cselekedeteikkel méltán rászolgáltak a népek haragjára és megvetésére. tiltakozunk a nemzetközi jog lábba tiprása ellen, s követeljük, hogy haladéktalanul szüntessék meg a védtelen falvak felégetését és az ártatlanok barbár gyilkolását, - irták többek között.

a vízügyi műszaki tájékoztató iroda dolgozói így foglalták szavakba véleményüket: „megrendítő, hogy alig 20 évvel a második világháboru befejezése után fegyverek dörognék délkelet-ázsiaiban, s békére vágyó, a békéért és függetlenségért harcoló hazafiak életét oltják ki. követeljük: legyen egyszer s mindenkorra vége mindenféle agresszióknak. legyen végre béke mindenütt a földön! a háborus kiadásokat fordítsák az emberi jólét emelésére, vonják ki az amerikai csapatokat dél-vietnamból és szüntessék be a vietnami demokratikus köztársaság elleni barbár támadásokat. békét vietnamnak!„

felemelték szavukat a banditatámadások ellen az orgoványi, a székesfehérvári, a debreceni pedagógusok. nevükben is szól a hosszupályi tanítók és tanárok távirata: „mi, pedagógusok, a gyermeknevelés munkásai, akik arra tanítjuk növendékeinket, hogy gyűlöljenek minden olyan cselekményt, amely a népek szabadságát veszélyezteti, mélységes aggodalommal figyeljük a vietnami eseményeket. tiltakozunk a vérontás ellen és követeljük, hogy a vietnami nép óhaja és akarata szerint békés uton rendezzék az indokinaí helyzetet. tartsák tiszteletben a dél-vietnami nép jogát, hogy maga döntsön jövőjéről.„ /mti/

18.45/a

- 49 -

bb. 50. baltával támadt feleségére

1 fe/tné/e zs.

1965. április 20.

besser györgy, 40 éves büntetett előéletű szállítómunkás ittasan tért haza, budapest, 9. gubacsi uti lakására. szóváltás támadt közte és felesége között, s besser baltával többször fejbesújtotta az asszonyt, az eszméletlen feleséget magárahagyva, elmenekült a lakásból. a rendőrség besser györgyöt elfogta és emberölés kísérlete miatt őrizetbe vette. a súlyosan sérült asszonyt kórházba szállították. /mti/

...-

bb. 51. konferencia 1964. jelentősebb régészeti ásatásairól

t el/tné/e fm

1965. április 20.

kedden a kossuth-klubban konferenciát tartott a magyar régészeti művészettörténeti és éremtani társulat. a tanácskozáson részt vett gyalmos jános, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese is.

dr. oroslán zoltán egyetemi tanár elnöki bevezetőjében elmondotta, hogy a magyar tudományos akadémia égisze alatt működő társulat a jövőben minden évben felolvasó ülésen ad számot az előző esztendőben végzett ásatások eredményeiről.

1964 gazdag „termést”, hozott a régészeknek. g. csánk vera például arról számolt be a hallgatóságnak, hogy érden egy világviszonylatban is egyedülálló paleolit-telepet tártak fel, s a felszínre került leletek tudományos feldolgozásán kiváló tudósokból alakult szakcsoport munkálkodik. az anyag segítséget nyújt majd a telepen élt népcsoport életének és kulturájának megismeréséhez.

trogmayer ottó a tápéi tiszatáj termelőszövetkezet területén végzett ásatásokat, amelyek során a bronzkor 450 temetkezési helyét tárta fel. a leletek a kor eddiginél pontosabb áttekintéséhez adnak utmutatást.

petres éva, bándi gábor és kovács tiber lovasberény-mihályvár bronzkori földvárának feltárása során arra a következtetésre jutott, hogy feltehetően egy kisebb és egy nagyobb vár összekapcsolásából kettős várvonal húzódott a duna mellett. /folyt.köv./

19.24/a

- 50 -

bb. 51. /konferencia...folyt./e

fitz jeno arról számolt be, hogy a táci római kori telep és temető ásatása során nemcsak gazdag római kori anyagot találtak, hanem feltárták az 1. század közepéről származó putrilakásokat is. ez az egyetlen hely magyarországon, ahol a feltárt állapotban őrzik meg az ásatások színhelyét, csupán itt lehet olyan római kori temetőt látni, ahol mindenféle sírformával - a szarkofágtól a földsírig - találkozunk.

kaba melinda a budaörs melletti kamara erdőnél egy nagy római kori - feltehetően - gazdasági telepnek a nyomára bukkant, amelynek körvonalai több épületre utalnak. ezek feltárásának közeljövőben kerül sor.

nagy emese az esztergomi, cs. soós ágnes a zalavári, török gyula a halimbai, garam éva a kiskörei ásatásokról tartott nagy érdeklődéssel kísért beszámolót.

a vetített képekkel is illusztrált tájékoztatókat több hozzászólás kísérte.

a délutáni órákban a társulat választmányi ülésen beszélt meg a május közepén sorra kerülő közgyűlés és a júniusra tervezett vándorgyűlés előkészületeit. az idén nyíregyházán gyűlnek össze az ország régészei, akik főként népvándorláskori és honfoglaláskori előadásokat hallgatnak, majd szabolcs-szatmár megye műemlékeit tekintik meg. /mti/

...-

bb 53. halálos közlekedési balesetek

vid/j/s fm la

1965. április 20.

a kecskemét és a tiszazug közötti műuton farkas jános irányjelzés nélkül kanyarodott balra motorkerékpárjával. a mögötte haladó ch 32-35 rendszámú személygépkocsi vezetőjének nem volt ideje fékezni, s hogy az összeütközést elkerülje, jobbra fordította a kormányt, a gépkocsi az árokba borult, utasai közül dávid ildikó meghalt, a többieket pedig súlyos sérüléssel szállították kórházba. a felelőtlen motorkerékpárost letartóztatta a rendőrség.

halálos közúti baleset történt a nagybaracska és bátmonostor közötti betonuton is. csernák istvánné kerékpárjával irányjelzés nélkül kanyarodott le az uttétről, és a mögötte haladó ci 25-13 rendszámú személygépkocsi halálra gázolta. /mti/

19.30/s

- 51 -

bb 54. porscht frigyos grafikai tárlata az egressy-klubban

tf/gg/s La

1965. április 20.

számszerűségében szerény-összesen 25 munkából álló, de tematikájában igen gazdag, formai megoldásaiban változatos anyagu tárlatot rendeztek a dohány utcai egressy-klubban porscht frigyos grafikusművész alkotásaiból. a keddi esti megnyitó ünnepségen dr. végvári lajos professzor művészettörténész értékelte a kiállító mester munkásságát.

az anyag sokrétűségét mi sem jellemzi jobban, mint a képek címe : „bolond halála”, „havaseső”, „ecseri piac”, „éjszakai utépités”, „elmebeteg”, „szökőár”, több munkája tiltakozva idézi a fasizmus szörnyűségeit: az egyik lapon például plakátokkal teli falrészlet látható, rajta megdöbbentő feliratok „beszolgáltatni”, „a helyszínen kivégzendő”, „felkoncoltatik”,

a bemutatót a hét végéig, naponta délután 2-től este 7 óráig tartják nyitva./mti/

bb 55. mihaill homicer gordonkaestje zalaegerszegen

vid/j/s fm La

1965. április 20.

mihaill homicer szovjet gordonkaművész kedden nagyszerű hangversenyt adott zalaegerszegen, az állami zeneiskola kamara-termében. a művész bach-, brahms-, szostakovics-, debussy- és kodály-műveket adott elő./mti/

--

19.32/a

me

- 52 -

bb. 57. megemlékezés az első bandungi konferencia 10. évfordulójáról

t/vt/gg/a/La

1965. április 20.

az afrikai és ázsiai országok első bandungi konferenciájának 10. évfordulója alkalmából sarino manguanpranoto, az indonéz köztársaság budapesti nagykövete kedden este fogadást adott a magyar optikai művek művelődési házában. a fogadás után az emlékbizottság kulturális estet rendezett, amelyen a hazánkban tanuló külföldi ösztöndíjas diákok képviselőjében felszóltat odundo ambito kenyai fiatal, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem hallgatója, majd sarino manguanpranoto nagykövet és dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára mondott ünnepi beszédet. mindhárom szónok méltatta a tíz év előtti bandungi afroázsiai értekezlet jelentőségét.

az est második részében a magyarországon tanuló külföldi diákok adtak nagyszerű műsort, amelyben a kisz központi művészegyüttesének tánckara és rajkózenekara is közreműködött.

a fogadáson és a kulturális esten megjelent kiss károly, az elnöki tanács titkára, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, dr. bográn józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, garai róbert, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője, harmati sándor, az országos béketanács alelnöke, gál lászló, a szot titkára, vajó péter, a kisz központi bizottságának titkára, részt vett dr. sik endre nyugalmazott külügyminiszter, az országos béketanács alelnöke, ott volt továbbá a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a hazafias népfront és az országos béketanács több vezető beosztású munkatársa, társadalmi és kulturális életünk sok ismert személyisége.

megjelent a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja./mti/

--

bb 56. időjárásjelentés

gg/s hk

1965. április 20.

a meteorológiai intézet jelenti április 20-án, kedden 19.00 órakor:

hűvös, változékony idő

felhőátvonulások, több helyen esővel, egy-két helyen zivatarral. mérsékelt, helyenként élénk szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 11-16 fok között./mti/

--

20.40/a

- 53 -

me

-Vége-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. április 21.

bb. 1. darvas lili „premierje,, - a hét színházi bemutatói

1 s/hné/e fm

1965. április 21.

a héten három fővárosi színház tart bemutatót. a nemzeti színházban pénteken este kerül sor az évad utolsó bemutatójára. a társulat kipphardt: az oppenheimer-ügy című kétrészes színművét adja elő magyarországon első ízben. a darab- amelyet kipphardt a julius robert oppenheimer atomtudós ellen 1954-ben indított vizsgálat 3000 oldalas jegyzőkönyvéből írt - már európa több országában nagy sikert aratott. a színművet karinthy ferenc fordításában fábrí zoltán rendezésében tűzik műsorra. az előadás egyik érdekessége, hogy az író instrukciói alapján több alkalommal filmvetítéssel „pergetik,, vissza az eseményeket, például oppenheimer 1954 előtti találkozásait és beszélgetéseit különböző emberekkel. a címszerepet major tamás játssza. a hat tanút raksányi gellért, kállai ferenc, kálmán györgy, györffy györgy, pásztor jános és rajz jános alakítja. az állambiztonsági bizottság tagjai: kemény lászló, balázs samu és horkay jános. a jogászokat őze lajos, gelley kornél, agárdi gábor és till attila személyesíti meg. a diszleteket varga mátyás tervezte.

ugyanazén az estén a fővárosi operettszínházban is premier tartanak. ábrahám pál világszerte ismert operettjét, a „bál a savoyban,, -t mutatják be revüsitett formában. ezt a darabot az 1930-as évek végén és 1940-ben játszották. a mostani felújítást horváth tivadar rendezte, a diszleteket és a jelmezeket vogel eric tervezte. a táncok koreográfiáját pethő lászló és szöllősy ágnes állította össze és tanította be. a zenekart bródy tamás vezényli. ábrahám pál zenéjét gyulai gaál ferenc hangszerelte.
/folyt.köv./

- 1 -

ME